



**Xəbər**  
**Uşaq bağçalarının**  
**özəlləşdirilməsi**  
**və onun**  
**arxasındakı**  
**gizlinlər**  
yazısı səh.11-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 21 oktyabr 2016-cı il Cümə № 233 (6554) Qiyməti 60 qəpik

## Gündəm

**Şəhid övladlarının təhsil haqqı ilə bağlı qərar parlamentdə parçalanma yaratdı**



Qarabağ qazilərinin rəhbərliyi də etiraz etdi; **Etimad Əsədov**: "Mən buna söz tapa bilmirəm..."

yazısı səh.7-də

**"Human Rights Watch"un son hesabatına Bakıdan kəskin reaksiyalar**

yazısı səh.4-də

**Politoloqlar prezidentin Suriya bəyanatını dəyərləndirdi**

yazısı səh.9-də

**Bələdiyyə sədrini və onun həyat yoldaşını öldürənə ömürlük həbs verildi**

yazısı səh.14-də

**Azərbaycan milyarderlərinin xəsisliyi və Prak Sota nümunəsi**

yazısı səh.3-də

**13 sayılı "zon"da baş verən hadisə ilə bağlı gizli məqamlar açılır**

yazısı səh.4-də

**"Motorola"nın ölümü-qazilər "qəhrəman" haqda nə dedilər...**

yazısı səh.12-də

**AZAL rəsmisi "Galaxy Note 7" qadağasına aydınlıq gətirdi**

yazısı səh.14-də

**Reklam qadağası: televiziya böyük pullardan məhrum edilir**

yazısı səh.3-də

**Qarabağa muxtariyyət statusu-qacqın jurnalistlər danışdı**

yazısı səh.7-də

**Vitse-prezidentlərin təyinatı da 2018-ə qala bilər**

yazısı səh.8-də

## MTN-in "qara qutusu"nun həbsinin 1 ili

### ELДАР MAHMUDOVUN "QULAĞI" ƏLDƏ -

### GENERAL TEYMUR QULİYEV İSTİNTAQA NƏ DEYİB?

MTN-in Monitoring Mərkəzinin keçmiş rəhbəri Teymur Quliyevin həbs müddəti yenə artırıldı; iddialara görə, Monitoring Mərkəzi illərlə gizli dinləmələr həyata keçirib, mümkündür ki, danışıqlar xüsusi fayl şəklində toplanaraq kompromat kimi saxlanılıb və ya xaricə çıxarılıb



musavat.com  
Togrul Ismayil

yazısı səh.10-də

## Bakının Qarabağ təklifi arxasındakı 3 hədəf - biri savaş xəbərçilikliyi

Prezidentin "muxtər respublika" təklifi həm də uğurlu taktiki və təbliğati gedişdir; düşmən və vasitəçilər seçimlə üz-üzə; bu məsələdə son sözü Azərbaycan xalqı deyəcək - istər səsvermə məntəqəsi olsun, istərsə də hərbi meydanı!..

yazısı səh.5-də



**Deputat:**  
**"Elə belə də yazın, Hadi müəllim deyir, 1 milyon verilsin!"**

yazısı səh.6-də



**Baxtiyar Sadıqov:**  
**"Obama komandası çamadanlarını yığıdırıb"**

yazısı səh.9-də



**İsmət Fətö-nu**  
**terrorçu təşkilat**  
**kimi tanıdı-**  
**Azərbaycan nə**  
**edəcək?**

yazısı səh.12-də



**A**zərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpa olunmasından 25 il keçdi. Bu tarixi günlərdə "25 ildir müstəqil dövlət olan Azərbaycan bu illərdə nə qazandı, nə itirdi" sualı aktuallıq daşıyacağına bilməz.

Müstəqilliyimizin əldə olunmasında böyük rolunu oynayan şəxslərdən biri də milli azadlıq hərəkatının liderlərindən olan xalq şairi, VHP sədri Sabir Rüstəmxanlıdır. Sabir Rüstəmxanlı bildirdi ki, 25 ildir müstəqil dövlət olaraq yaşamağın özü böyük uğurdur: "Azadlıq, müstəqillik heç bir maddi dəyərlə ölçülən deyil. Müstəqilliyimiz dövründə xalqımızın qazandıqları da, itkiləri də çox olub.

25 ildə çətinliklərimiz də çox oldu - müharibədəki məğlubiyyətlər, iqtisadi problemlər, qaçqın-köçkün problemləri və sair. Bütün ağır faciələrinə baxmayaraq Azərbaycan dünya dövlətləri sırasında yer alıb və bu, xalq üçün başucalıqdır, bunu dəyərləndirmək lazımdır. Bunun üçün əlbəttə ki, çalışmaq, mübarizə aparmaq lazımdır. Bu ölkədə demokratiyanın, haqqın, ədalətin bərqərar olunması uğrunda bundan sonra da vuruşmalıyıq. Çünki o vaxt imperiyaya qarşı vuruşmaq, bəlkə də daxiləki qüvvələrə qarşı vuruşmaqdan daha asan idi. Bütün qüsurları ilə birlikdə müstəqil Azərbaycanı böyük bir qazancımız hesab edirəm. Onu qorumaq üçün çalışmalıyıq".

**S.Rüstəmxanlı qeyd etdi ki, müstəqillik yolunda xidmətləri olmuş şəxsləri bu gün unudurmağa çalışırlar:** "Müstəqillik hər xalq üçün birinci şərtidir. Ona görə də o günlərdə iştirakımdan, 1988-ci ildə başlayan meydan hərəkatının əsas aparıcılarından, liderlərindən biri olmağımla, 1991-ci ilin 17 martında keçirilən referendumda SSRİ-nin əleyhinə səs verən cəmi 42 nəfərdən biri olmağımla, sonra da "Müstəqillik Aktı"nı hazırlayıb ona qol çəkdirməyimlə qürur duyuram. Bəzən deyirlər ki, SSRİ onsuz da dağıldı və başqa respublikalar, hətta bizdən də əvvəl müstəqillik əldə etdilər. Ancaq onu nəzərə almaq lazımdır ki, SSRİ-ni dağıdan əsas qüvvə Azərbaycan Xalq Hərəkatı oldu".

**"Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiyaya Aktı"nın mətninin müəllifi, istiqlalçı deputat, Vahid Azərbaycan Milli Birlik Partiyasının sədri Hacibaba Əzimov bildirdi ki, müstəqillik bizim**



## 25 illik müstəqillik: nə qazandıq, nə itirdik?

### İstiqlalçı deputatlar "Mübarizə davam etməlidir" deyirlər...



**Sabir Rüstəmxanlı**

**üçün çox qiymətlidir:** "Bu illər ərzində torpaq itkilərimiz olub, şəhidlər vermişik, ölkəmizdə arzulamadığımız siyasi sistem bərqərar olub. Bütün bunlara rəğmən, müstəqillik ən böyük nemət, ən böyük qazandır. Azərbaycan xalqının hər bir övladı, o cümlədən müstəqilliyin əldə edilməsində xidmətləri olan bizlər həmişə qürur duyuruq və duymalıyıq ki, Azərbaycan xalqı müstəqil ölkədə, müstəqil dövlətdə yaşayır. Dünya da bizim müstəqilliyimizi, ərazi bütövlüyümüzü qəbul edib - baxmayaraq ki, ərazimizin bir hissəsi Rusiya imperiyasının köməyi ilə Ermənistan tərəfindən işğal olunub. Amma bütövlükdə götürəndə bütün dünya Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü qəbul edir və Azərbaycanı müstəqil dövlət kimi tanıyır. Bu, əlbəttə, bizim fəxrimizdir, uğurumuzdur. Çünki 70 ildən çox Azərbaycan Sovet İttifaqı deyilən bir imperiyanın əsarətində yaşamış-



**Hacibaba Əzimov**

di. Bu müstəqillik də ona görə bizim üçün çox dəyərlidir, çox qiymətlidir".

**H.Əzimov da müstəqilliyimizdə zəhməti olan şəxslərə göstərilən biganəlikdən, diqqətsizlikdən narazılıq etdi:** "Bu müstəqilliyin əldə edilməsində xidmətləri olan istiqlalçı deputatların, o cümlədən Azadlıq hərəkatında müstəqillik naminə fədakarlıqla mübarizə aparanların, bu yolda canlarını fəda edən "20 Yanvar" şəhidlərinin, ərazi bütövlüyümüz uğrunda mübarizə aparan Qarabağ şəhidlərinin xidmətlərini unutmaq olmaz. Təəssüflər ki, bu gün Azərbaycanda mövcud hakimiyyət müstəqilliyimizin doğrudan da böyük bir sərvət, dəyər olduğunu sözdə qəbul etsə də, əməldə buna lazımı diqqət yetirilmir. Müstəqilliyin əldə edilməsində xidməti olan ziyalılara qarşı təqiblər olub, onların xidmətlərinə dəyər verilməyib - xüsusilə də müstəqilliyin əldə edilməsində çox böyük çabalar,

mücadilələr göstərmiş istiqlalçı deputatlara, həmin deputatlara ki, SSRİ dağılmasaydı, hər biri güllələnəcəkdi. İndi dövlət müstəqilliyi günü münasibətilə keçirilən dövlət tədbirinə istiqlalçı deputatlar dəvət edilmir. Bu, acı təəssüf doğurur. Biz nə üçün həyatımızı müstəqilliyin qazanılmasına qurban verirdik, riskə atırdıq? Ona görə ki, Azərbaycan xalqı neftdən, qazdan, digər sərvətlərdən gələn böyük gəlirlərdən faydalanıb, varlı bir həyat yaşasın, dünyada öndə gedən ölkələrdən olsun. Təəssüf ki, bu sərvətləri Azərbaycan xalqına yad nəzərlərlə, düşmən gözüylə baxan məmurlar mənimsəyir, hər cür vasitələrlə, xalqa qarşı müxtəlif təzyiqlər etməklə onu əsarətdə saxlamağa çalışırlar. Ən böyük itkilərdən biri budur. Arzumuz odur ki, müstəqilliyimizə yad olan meyllər, cərəyanlar aradan qalxsın. Azərbaycan xalqı özündə güc tapıb bu hallara son qoymaq üçün cidd-cəhdlə çalışmalıdır. Nə qədər ki, bu hallar aradan qalxmayıb, Azərbaycan xalqı özünü tam azad bir ölkədə hiss edə bilməz, etmir də".

**Xatırladaq ki, 1991-ci il 18 oktyabrda dövlət müstəqilliyimizin lehinə Ali Sovetin 360 deputatından 258-i səs verib. 31 deputat əleyhinə səs verib, digərləri isə iclasa qatılmayıb.**

□ Etibar SEYİDAĞA



## Aşura qadağasının şok səbəbi

Ölkədə terror təhdidinin qarşısının alındığı, dini zəmində qarşıdurma yaradılmasına hesablanmış provokasiya hazırlandığı haqda iddialar var

**A**zərbaycanda Aşura günü hökumətin küçə yürüşlərinə qadağa qoyması ölkədə birmənalı qarşılanmadı. Hətta dindarlar arasında ciddi etirazlar, narazılıqlarını bildirənlər oldu. Bəzi ehtimallara görə, hökumət ildən-ilə artan kütləvilikdən narahat olduğu üçün builki Aşura aksiyalarına, xüsusən də məscidlərdən kənarında, açıq havada toplantılara və yürüşlərə qarşı məhdudiyət tətbiq etdi.

Polis və hökumət məmurlarının cəhdləri nəticəsində builki Aşura mərasimlərində açıq havada kütləvi yürüşlər olmadı. Azərbaycan hakimiyyətinin uzun illər heç bir məhdudiyət tətbiq etmədiyi, heç bir maneə yaradılmayan Aşura mərasimlərinə bu ildən qoyulan qadağaların səbəbi müəyyən mənada anlaşılmaz oldu. Əlbəttə, aydın məsələdir ki, həddən artıq kütləvilik, əhalinin toplanaraq küçələrdə yürüşlər keçirməsinin hakimiyyəti narahat etməsi ilə bağlı versiyalar var. Lakin bugünlərdə aldığımız məlumata görə, builki qadağanın arxasında daha ciddi və təhlükəli səbəb olub.

Bizə çatan bilgilərə görə, Aşura günü tez-tələsik tətbiq olunan və polis vasitəsilə həyata keçirilən yürüş və toplanmaların qarşısının alınmasının əsas səbəblərindən biri terror təhdidi olub. Hüquq-mühafizə orqanları Aşura günü Azərbaycanda kütləvi tədbirlərin keçirildiyi məkanlardan birinə terror hazırlanması haqda məlumat əldə edib. Daha sonra bu istiqamətdə əməliyyat keçirilib və həbslər aparılıb. Həmçinin ictimai nəqliyyatda, alış-veriş mərkəzlərində də terror aktlarının olacağına dair xüsusi xidmət orqanlarına siqnal daxil olduğu deyilir.

Lakin eyni zamanda təhlükəsizlik orqanları terror təhdidinin hələ davam etdiyi və Aşura günlərində kütləvi toplantı olan məkanlara olan təhlükəni nəzərə alaraq maksimum dərəcədə aksiyaları məhdudlaşdırmaq, Aşura mərasimlərinin daha çox qorunan və ya təhlükəsizlik baxımından nəzarət etməyin mümkün olduğu məkanlarda keçirilməsinə çalışıb.

Qeyd edək ki, demək olar ki, hər il Aşura günləri İraq, İran, Suriya, Pakistan və digər şüərlənmiş kompakt yaşadıqı bölgələrdə terror baş verir və ya buna cəhdlər olur. Xüsusən də son illərdə müsəlman dünyasında təkfirçi fikirlərin geniş yayılması, radikal təkfirçi qrupların fəallaşması digər dini qruplara, o cümlədən şüərlərə qarşı terror hücumlarının artımı ilə müşayiət olunur. Xüsusən də Aşura mərasimləri kimi təkfir etdikləri dini mərasimlərə hücumlarda fəallıq göstərirlər. Builki Aşura günlərində İranda terror hazırlayan qrup ifşa olunub və 100 kq partlayıcı ələ keçirilib.

Azərbaycan uzun illərdir bölgənin sabitlik adası olsa da, zaman-zaman burda da terror cəhdləri olub. 2000-ci illərin əvvəllərində radikal islamçıların terror fəaliyyətləri olsa da, təhlükəsizlik orqanları bu fəaliyyətlərin qarşısını alıb. Görünür ki, Azərbaycan da radikal təkfirçilərin hədəfindədir.

Ancaq eyni zamanda bu hadisənin planlanmış təxribat olması ehtimalı da güclüdür. Çünki Azərbaycan əhalisinin böyük əksəriyyətinin mənsub olduğu məzhəbin əsas hüznü günlərindən olan Aşura zamanı terrorun törədilməsi ölkədə dini zəmində gərginliyi daha da artırır, dini cərəyanlar arasında nifrəti dərinləşdirə bilər, hətta toqquşmalara gətirə bilər. Azərbaycanın yerləşdiyi coğrafi məkan bu cür gərginlik və təxribatın ciddi nəticələr doğurmasına səbəb olar.

Qeyd edək ki, hələlik rəsmi qurumlar Azərbaycanda hansısa terror təhdidinin olması barədə açıqlama verməyib. Çox güman ki, daha əvvəlki vaxtlarda olduğu kimi bu cür açıqlama olmayacaq. Ancaq son zamanlar dövlət rəsmilərinin xarici təhdidlər və təzyiqlərlə bağlı ardıcıl xəbərdarlıqları müəyyən mənada bu cür narahatlıqların ifadəsi sayıla bilər.

□ Xəbər xidməti

“100 milyon bizim gündəlik əməliyyatlarımızda istifadə olunan bir məbləğdir. O baxımdan, istiqrazlarla bağlı hər hansı bir risk yoxdur”. Bu sözləri oktyabrın 18-də SOCAR istiqrazlarının satışının yekunlaşması və təkrar bazar əməliyyatlarının başlanması ilə bağlı keçirilən mətbuat konfransında SOCAR prezidenti Rövnəq Abdullayev bildirib.

Konfransda Rövnəq Abdullayevlə yanaşı, Milli Depozit İdarə Heyətinin sədri Araz Əliyev, Bakı Fond Birjasının İdarə Heyətinin sədri Fariz Əzizov, SOCAR-ın iqtisadi məsələlər üzrə vitse-prezidenti Süleyman Qasimov və SOCAR-ın kapital bazarları üzrə baş məsləhətçisi Ali Ağaoğlu iştirak edib.

Rövnəq Abdullayev çıxışına Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi ilə bağlı təbriklə başlayıb. Sonra deyib ki, istiqrazlar Azərbaycan bazarında yeni mərhələdir: “Elə bir dövr gəlib ki, artıq şirkətlər gəlirlərini xalqla bölüşməlidirlər. Bu, səhmlə ola bilər, istiqrazla ola bilər. Müxtəlif alətlərlə vətəndaşlarımız da ölkənin iqtisadi inkişafında iştirak etməlidir. Bu istiqrazların bazarda uğur qazanmasında bir çox dövlət qurumları iştirak ediblər. Mən Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasına minnətdarlığımı bildirirəm. Bakı Fond Birjasına, “ASAN xidmət”ə, banklara təşəkkürümü bildirirəm. Bu, Azərbaycanda bir ilkdir. İndi biz bu işə uğurla başladığımızı qeyd edirik. Əsas məqsədimiz istiqrazlardan xalqın, fiziki və hüquqi şəxslərin qazanması idi. Çox yaxşı nəticə əldə etdik. 100 milyon istiqraz buraxdıq. 203 milyon tələb gəldi və sifariş verənlərin eksəriyyəti fiziki şəxslər idi. Bu da çox yaxşı nəticədir. Artıq bazarda SOCAR istiqrazlarının alınması ikinci mərhələsi başlayır. Bu gündən 2021-ci ilə qədər qiymətli kağızlarımız bazarda olacaq, biz də market-meyker kimi bazarda olacağıq. Nominal dəyər, yəni 1000 manatdan hər zaman istiqrazları almağa hazır olacağıq. İstənilən şəxs vəsaitlərini həmin gün geri ala bilər. Biz SOCAR olaraq 2 milyardan çox məbləğdə avrobond buraxmışıq və heç bir avrobonda bu imkanları verməmişik. Həmin istiqrazlar belədir ki, onu alırsansa, neçə il müddət qoyulubsa, ondan sonra satmaq mümkündür. Biz öz vətəndaşlarımız üçün xüsusi imkanlar yaratdıq ki, bu istiqrazlardan qazana bilsinlər”.

Rövnəq Abdullayev onu da vurğulayıb ki, növbəti mərhələdə də istiqraz buraxacaqlar və artıq onun faizi daha az olacaq: “Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR) bazardakı tələbdən asılı olaraq daha bir istiqraz emissiyası həyata keçirə bilər. Bunu 2017-ci il üçün nəzərdə tuturuq. Həmin istiqrazların gəlirliliyi ilk emissiyaya nisbətən aşağı olacaq. SOCAR istiqrazlarının daha çox investoru əhatə etməsi üçün növbəti emissiyanın məbləğinin azı 200 mln. dollar olması nəzərdə tutulub”.

Milli Depozit İdarə Heyətinin sədri Araz Əliyev də çıxış edərək SOCAR istiqrazlarının digər qiymətli kağızlardan daha maraqla qarşılandığını və bazarda canlanma yaratdığını deyib: “SOCAR-ın uğurlu enerji siyasəti nəticəsində əldə etdiyi nailiyyətlər iqtisadiyyatımıza birbaşa təsir göstərir, dövlətimiz də bu nailiyyətlərdən bəhrələnir. Bu baxımdan, ölkə iqtisadiyyatında aparıcı rol oynayan Dövlət Neft Şirkətinin qiymətli kağızlar bazasında iştirakçı investorlar tərəfindən maraqla qarşılandı və Azərbaycanın qiymətli kağızlar bazasında canlanma yarandı. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, istiqraz satışının istiqamətində bir neçə qurum - “ASAN xidmət”, Milli Depozit Mərkəzi, Bakı Fond Birjası birgə iştirak etdilər. Düzdür, bu işdə müəyyən çətinliklər də yarandı. Lakin bu, ümumi işin gedişinə təsir göstərmədi. Nəzərə almaq lazımdır ki, investisiya şirkətlərinin təcrübəsi də belə böyük həcmli əməliyyatlarla formalaşır. Ümid edirik ki, növbəti qiymətli kağız buraxılışları qüsursuz həyata keçiriləcək. 15 ildən çox təcrübəyə malik olan qiymətli kağız bazarı üçün bu hadisə yeni olmasa da, bazar üçün çox müsbət təsire malik oldu və bu təsir davam edəcək. SOCAR istiqrazları həm adi vətəndaşlar, həm də investorlar üçün yüksək tələblə qarşılandı. Tələb real məbləği iki dəfəyədək üstələdi. Son dövrlər iqtisadiyyatımızda yaşanan bəzi problemlər qiymətli kağız bazarına da təsir edərək müəyyən durğunluq yaratmışdı, investorların bazara marağı azalmışdı. Bazarda yeni və etibarlı investisiyaya ehtiyac var. SOCAR istiqrazları bazarda canlanma var. SOCAR istiqrazları üzərində böyük iqtisadi əməliyyatların aparılması ilə bağlı müzakirələr aparılır. Müzakirələrin nəticəsi olaraq bir neçə razılaşma əldə olunub. Belə ki, Milli Depozit Mərkəzi tərəfindən SOCAR istiqrazları likvit qiymətli kağız kimi qəbul olunub. İstiqrazların likvitliyi tələbatın rekord həddə çatmasına səbəb oldu. Bu böyük uğurdur. SOCAR istiqrazları gəlirlilik və etibarlılıq baxımından aktivlik yaradaraq, bazarda dövrüdə olmayan vəsaitlərin də iqtisadiyyata cəlb olunmasına şərait yaradır”.



# “100 min dollardan çox istiqraz alan şəxslər oldu”

## SOCAR rəhbərliyi istiqrazların satışının yekunu ilə bağlı mətbuat konfransı keçirdi



**Rövnəq Abdullayev: “Elə bir dövr gəlib ki, artıq şirkətlər gəlirlərini xalqla bölüşməlidirlər”**

deyib: “SOCAR-ın uğurlu enerji siyasəti nəticəsində əldə etdiyi nailiyyətlər iqtisadiyyatımıza birbaşa təsir göstərir, dövlətimiz də bu nailiyyətlərdən bəhrələnir. Bu baxımdan, ölkə iqtisadiyyatında aparıcı rol oynayan Dövlət Neft Şirkətinin qiymətli kağızlar bazasında iştirakçı investorlar tərəfindən maraqla qarşılandı və Azərbaycanın qiymətli kağızlar bazasında canlanma yarandı. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, istiqraz satışının istiqamətində bir neçə qurum - “ASAN xidmət”, Milli Depozit Mərkəzi, Bakı Fond Birjası birgə iştirak etdilər. Düzdür, bu işdə müəyyən çətinliklər də yarandı. Lakin bu, ümumi işin gedişinə təsir göstərmədi. Nəzərə almaq lazımdır ki, investisiya şirkətlərinin təcrübəsi də belə böyük həcmli əməliyyatlarla formalaşır. Ümid edirik ki, növbəti qiymətli kağız buraxılışları qüsursuz həyata keçiriləcək. 15 ildən çox təcrübəyə malik olan qiymətli kağız bazarı üçün bu hadisə yeni olmasa da, bazar üçün çox müsbət təsire malik oldu və bu təsir davam edəcək. SOCAR istiqrazları həm adi vətəndaşlar, həm də investorlar üçün yüksək tələblə qarşılandı. Tələb real məbləği iki dəfəyədək üstələdi. Son dövrlər iqtisadiyyatımızda yaşanan bəzi problemlər qiymətli kağız bazarına da təsir edərək müəyyən durğunluq yaratmışdı, investorların bazara marağı azalmışdı. Bazarda yeni və etibarlı investisiyaya ehtiyac var. SOCAR istiqrazları bazarda canlanma var. SOCAR istiqrazları üzərində böyük iqtisadi əməliyyatların aparılması ilə bağlı müzakirələr aparılır. Müzakirələrin nəticəsi olaraq bir neçə razılaşma əldə olunub. Belə ki, Milli Depozit Mərkəzi tərəfindən SOCAR istiqrazları likvit qiymətli kağız kimi qəbul olunub. İstiqrazların likvitliyi tələbatın rekord həddə çatmasına səbəb oldu. Bu böyük uğurdur. SOCAR istiqrazları gəlirlilik və etibarlılıq baxımından aktivlik yaradaraq, bazarda dövrüdə olmayan vəsaitlərin də iqtisadiyyata cəlb olunmasına şərait yaradır”.

İlham Şabanın ilk olaraq sonuncu sualını cavablandıraraq SOCAR-ın kapital bazarları üzrə baş məsləhətçisi Ali Ağaoğlu bildirdi ki, bu suala cavab vermək səlahiyyətləri yoxdur: “Orada insanların sərvətləri haqqında bilgiler var və bunu paylaşmaq olmaz. Sadəcə, onu deyə bilərəm ki, bəzi fiziki şəxslərdən 100 min dolların üzərində tələb gəldi. Ancaq rəqəmləri konkret səsəndirməyimiz doğru olmazdı. 100 min dollardan daha yuxarı məbləğdə istiqraz alan şəxslər oldu. 100 mindən artıq olan tələblərin hamısını qarşılaya bilmədik. Bütün tələbləri toplayıb, bölüdü, orta hesabla verdik. İkinci sualın cavabı odur ki, tələbin 95 faizi fiziki şəxslərdən gəldi. Coğrafi baxımdan tələb sayına görə, regionlardan gələn tələb daha çox idi. Ancaq məbləğə görə paytaxtdan gələn tələblər daha üstün oldu”.

Bakı Fond Birjasının İdarə Heyətinin sədri Fariz Əzizov isə ikinci mərhələdə bazanın daha aktiv olacağını bildirdi: “Rövnəq müəllimin də bildirdiyi kimi, ilkin yerləşdirmədə tələb təklifi iki dəfə üstələyib. Bu isə o deməkdir ki, bizi çox aktiv təkrar bazar gözləyir. Yəni təminat olunmamış tələblər var. Investorlar istiqrazları bazarda reallaşdırma biləcəklər. Bu baxımdan, istiqraz sahiblərini təbrik edirəm. Tədbirin sonunda jurnalistlərin sualları cavablandırıldı. Neft Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri İlham Şaban SO-

CAR istiqrazlarına bir fiziki və ya hüquqi şəxs tərəfindən ən çox ne qədər tələb gəldiyini soruşdu: - SOCAR istiqrazlarına tələb böyük oldu. İctimaiyyət üçün maraqlı olan məqam odur ki, müştərilərin neçə faizi fiziki şəxslərdir, neçə faizi hüquqi şəxslərdir? İkincisi, bu istiqrazların Azərbaycan üzrə coğrafi paylaşımı necə oldu? Üçüncüsü, ən çox alan fiziki şəxs nə qədər istiqraz aldı?”

Moderator.az saytının müxbiri: - Təminatdan danışdınız. Sabah dünyada iqtisadi böhran baş verərsə, o zaman hansı risklər olacaq? İkinci sualın, MDB məkanında belə qiymətli kağız varmı? Rövnəq Abdullayev: - İstənilən halda biz istiqrazlarımıza təminat veririk. Risk deyərək, 100 milyon manat SOCAR üçün elə də böyük məbləğ deyil. Bu bizim gündəlik əməliyyatlarımızda istifadə olunan puldur. Risk daha çox 5-6 milyardlıq layihələrdə ola bilər. İkinci suala gəlincə, bu bizdə ilkdir, MDB məkanında belə təcrübə olub. Qafqazinfo saytının müxbiri: - Mənim sualım istiqrazlarla bağlı deyil. Bir neçə gündür ki, paytaxtda və bölgələrdə əhali qaz problemi yaşayır. Bizə maraqlıdır ki, SOCAR qazın həcmi nə zaman artıracaq? Rövnəq Abdullayev: - “Azərbaycanda qış rejiminə keçid noyabrın 1-də baş verir. Yayda isə qazın təzyiqi aşağı salınır. Hər il qış rejiminə keçiddə təzyiq 3 dəfə artırılır. İndi bir neçə gündən sonra hava istiləşəcək, temperatur qalxsa da, insanların qaza olan tələbatı qış rejimindəki kimi qalır. İnsanlar qazın “xodu”nu almır, əvəzində pəncərəni açıq saxlayır. Keçən ildən anbarlarda qaz ehtiyatlarımız var. Qaz təminatında elə bir problemimiz yoxdur. 15 gündür ki, “Azəriqaz” qış rejiminə keçidlə bağlı məsələlərə başlayıb. Artıq qurum bir neçə günə qış rejiminə tam hazırlıqlı olacaq.



## Prezident: "Neft 70 dollaradək bahalaşa bilər"

"Bu gün həm neft hasilatçıları, həm istehlakçılar qiymətin stabilşməsinə nail olmaq istəyir. Çünki ucuz neft istehlakçılara da zərər vurub. Əlbəttə, bu gün neft hasilatı ilə məşğul olan ölkələrin iqtisadiyyatı mövcud durumdan daha çox əziyyət çəkir". "APA-Economics" xəbər verir ki, bunu Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev "Sputnik" beynəlxalq informasiya agentliyinə müsahibəsində deyib.

Ölkə başçısı hesab edir ki, OPEC-ə üzv olan və olmayan ölkələr tərəfindən hasilatın azaldılması qiymətləri stabilşdirə bilər: "Hadisələrin gedişatı onu göstərir ki, hər şey buna doğru gedir. Məncə, bu, baş verməlidir. Lakin tərəflər maksimum səmimi, dürüst olmalıdır, qəbul olunan qərarların icrasına nəzarət olunması üçün mexanizmlər hazırlanmalıdır. Hazırda global neft bazarındaki şərait neftin 60, hətta 70 dollaradək bahalaşmasına səbəb ola bilər ki, bu da bütün tərəflər üçün əlverişlidir - şirkətlər investisiya qoyuluşunu artırır, hasilatla məşğul olan ölkələr isə əldə etdiyi vəsaiti müxtəlif layihələrin reallaşdırılmasına yatıra bilər. İstehlakçılar bundan ancaq udacaq".

Prezident əlavə edib ki, Azərbaycan hər zaman bu cür addımları dəstəkləyir və bunu dəfələrlə bəyan edib. "Biz birmənalı olaraq bəyan edirik ki, neft hasilatımızı artırmayacağıq. Bunun üçün hansısa qərarı gözləməyə ehtiyac duymuruq. Müəyyən mənada bunu hasilatın dondurulması adlandırmaq olar", - deyərək qeyd edib.

# Prezident İlham Əliyev "növbədənəknar seçki" məsələsinə nöqtə qoydu

"Prezident seçkiləri iki il sonra olmalıdır" deyən dövlət başçısı namizəd ola biləcəyi ilə bağlı suala da cavab verib; müxalifətdən reaksiyalar var

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda növbədənəknar prezident seçkilərinin keçirilməsi ehtimalını şərh edib. Dövlət başçısı Rusiyanın "Sputnik" beynəlxalq informasiya agentliyinə müsahibəsində növbədənəknar seçkilərin keçirilməyi barədə söz-söhbətləri təkzib edib. Habelə bildirib ki, onun növbəti prezident seçkilərində iştirakı barədə danışmaq hələ tezdir: "Bizim seçkilərin vaxtını dəyişmək niyyətimiz yoxdur. Mən bilirəm Azərbaycanda, onun hüduudlarından kənar hansı söz-söhbətlər gəzir. Belə plan yoxdur və mən buna zərurət görmürəm. Mənim iştirak edib-etməyəcəyim gəldikdə isə növbəti prezident seçkiləri iki il sonra olmalıdır, ona görə də hələ hansısa qərar vermək üçün tezdir. Əgər mən bugünkü kimi əhəlinin dəstəyini hiss etsəm, o zaman əlbəttə ki, bu etimadı doğrultmağa çalışacağam".

Müstəqil siyasi ekspertlər, hakimiyyətə yaxın deputatlar hesab edir ki, bu açıqlaması ilə dövlət başçısı yaxın vaxtlarda növbədənəknar prezident seçkilərinin təyin ediləcəyi barədə xeyli vaxtdır yayılan söz-söhbətə son qoymuş oldu. Bəlli oldu ki, ölkədə prezident seçkiləri əvvəldən nəzərdə tutulduğu vaxtda-2018-ci ildə keçiriləcək.

Qeyd edək ki, YAP icra katibinin müavini Siyavuş Novruzov istisna olmaqla, bir çox partiya funksionerləri mediaya müsahibələrində növbədənəknar prezident seçkilərinin keçirilməyi ehtimalının böyük olduğunu bildirdilər. Yalnız Siyavuş Novruzov hələ referendumdan öncə "Yeni Müsavat"a müsahibəsində demişdi ki, prezident seçkilərinin vaxtı 2018-ci ildir, növbədənəknar prezident seçkilərinin keçirilməyi barədə deyilənlər əsassız söhbətdən başqa bir şey deyil. Prezidentin son açıqlaması YAP-çı deputatın "yuxarıların" mövqeyindən daha məlumatlı olduğunu ortaya çıxardı.

Müxalifət düşərgəsi isə hesab edir ki, konstitusiyada yeni dəyişikliklər növbədənəknar prezident və parlament seçkilərinin keçirilməsi zərurətini yaradır.

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadənin sözlərinə görə, hüququn fəlsəfəsi onu tələb edir ki, konstitusiyaya ilə icra strukturlarının və qanunverici orqanın vəziyyətində dəyişiklik olubsa, yeni seçkilər keçirilməlidir. Çünki 2013-cü ildə keçirilən prezident seçkilərində xalq konstitusiyaya ilə səlahiyyətləri başqa olan prezidentsə səs verib. O cümlədən 2015-ci il parlament seçkilərində də xalq səlahiyyətləri fərqli şəkildə olan Milli Məclisin seçkilərində iştirak edib: "Qanunun fəlsəfəsi onu deyir ki, bu, ya konstitusiyada keçid müddəaları altında "filan ildən qüvvəyə minəcək" kimi xüsusi qeydlə qəbul olunmalı idi, ya da icra hakimiyyətinin və parlamentin vəziyyətində bu qədər dəyişikliklər baş veribsə-səlahiyyətlər artırılıb-azaldılıbsa mütləq yeni seçkilər keçirilməlidir. Vit-

se-prezidentlərin təyin edilməsi, parlamentin buraxılması, növbədənəknar seçkilərin təyin edilməsi və digər bir sıra səlahiyyətlər 2013-cü ildə seçilən prezidentə verilməmişdi. Yeni konstitusiyaya dəyişiklikləri isə bu səlahiyyətləri prezidentə verir. Növbədənəknar seçkilərin keçirilməyəcəyi barədə cənab prezidentin açıqlamasını mən də oxudum. Seçkilər keçirilməyəcəksə, ola bilsin vitse-prezidentlər təyinatı da növbəti seçkiyə qədər olmasın. Bu da bir faktdır ki, siyasətdə "olmaz" anlayışı yoxdur. Ola bilsin, cənab prezident seçkilərin nəzərdə tutulmadığını bugünkü gün üçün deyib".

## Norveçə necə getməli? - budur sual

Samir SARI

25 il öncə oktyabrın 18-də Azərbaycan parlamentində dövlət müstəqilliyimizə dair konstitusiyaya aktı qəbul olunduqdan bir müddət sonra vaxtilə Rusiyaya işləməyə getmiş, bir çoxu da hərbi xidmətdən qayıtmayaraq, Tümen tərəflərdə ilişib qalmış kəndçilərimiz yavaş-yavaş kəndə qayıtmağa başladılar.

Onların 10-dan 9-u yaxşı gəlmişdi, əyinlərində 1000 manatlıq palto-plaş, başlarında xəz papaq vardı, bəziləri kəndə gələn kimi ev tikdirməyə başladı, maşın alanlar da oldu.

Dostumuz Farizin ibarəsiylə desək, əməzəkliyi (fərasətsizliyi) üzündən kənddən qırağa çıxa bilməyən, eləcə də ailə vəziyyətinə görə Rusiyaya getməmiş, amma həmişə bu arzuyla yaşamış adamlar Rusiyadan gələnlərin söhbətlərinə qulaq asır, axırda deyirdilər ki, ağılınız yoxdur, gül kimi həyatı qoyub niyə qayıtdınız bu xarabaya (onda hələ kəndimiz xaraba qalmamışdı, iki ildən sonra qalacaqdı).

Rusiyadan qayıdanlar deyirdilər, ta müstəqil dövlətlik, rusların da başı çönür yavaş-yavaş, deyirlər, rədd olun, gedin öz müstəqil xarabanıza, həm də ən yaxşısı elə öz vətənimizdə, kəndimizdə yaşamaqdır.

O vaxt adamlara elə gəlirdi ki, müstəqillik gerçəkdən böyük nemətdir, artıq hər cür problemlər həll olunacaq, indiyə qədər rus qoymurdu yaxşı yaşayaq, amma indi müstəqillik, hər şey yaxşı olacaq.

Dövlət müstəqilliyindən başqa yaxşı yaşamaq üçün haqq-ədələtin, demokratiyanın da lazım olduğunu o zaman çoxları bilmirdi. Elə indinin özündə də bunu az adam bilir.

Rusiyadan böyük arzularla öz kəndinə qayıtmış gənclərin 10-da 9-u iki-üç ildən sonra it peşmanı olaraq yenidən qayıdıb getdilər Rusiyaya. Hazırda onlar Moskvada, Krasnoyarskda, Arxangelskdə, Permdə, dünyanın qurtaracağı hesab edilən Kamçatkada yaşayırlar və öz-qohum əqrəbələrindən də bir xeyli adamı yanlarına aparırlar.

Dünən, dövlət müstəqilliyinə dair konstitusiyaya aktının qəbul edilməsinin 25-ci ildönümündə sosial şəbəkədə bir qeyd gördüm. Onu hazırda Norveçdə, dünyanın qurtaracağı adlanan yerlərdən birində yaşayan İdrak Abbasov yazmışdı.

Həmkarımızın statusu beləydi: "Hazırda inboksumda azı 40 nəfərin oxunmamış mesajı var, hamı Norveçə gəlmək istəyir. Vallah, mən bu işlərdə mütəxəssis deyiləm, özüm burada bir jurnalist layihəsi ilə qonağam. Bura necə gəlmək və məskunlaşmaq olar məsələlərini çalışıb öyrənib daha geniş yazacam".

İdrak bu barədə yazmaqda olsun, mən də yazım ki, əmin ola bilərsiniz, onun daxili poçtuna məktub yazan 40 nəfərin 35-i gözünü müstəqil Azərbaycanda açan, ən azı ibtidai məktəbə müstəqillik dövründə gedən adamlardır.

Bəs onlar nədən bu müstəqilliyin qədrini bilmirlər, aradan çıxmaq istəyirlər? Çox sadə səbəbdən. Adamlar yaşamaq, həm də yaxşı yaşamaq istəyirlər. Bunlar o adamlardır ki, o gün İdrakin paylaşdığı videoda yol kənarına qoyulmuş və yanında sahibi olmayan meyvə-tərəvəz məhsullarını görüblər və hesab edirlər ki, o cür dürüstlüyü ilə seçilən ölkədə yaşamaq daha rahat olar. (Hərçənd Norveçə getmək istəyənlərin içində həmin o sahibsiz məhsulları çırpışdırıb başqa yerdə satmağı planlaşdırırlar da ola bilər).

Ölkədə on minlərlə gənc var ki, rahat, adam balası kimi yaşamaq istəyirlər, istəmirlər ki, hər dəqiqə başı (təhsildə, əsgərlikdə, iş axtaranda və s.) ayrı-seçkiliyə məruz qalsınlar.

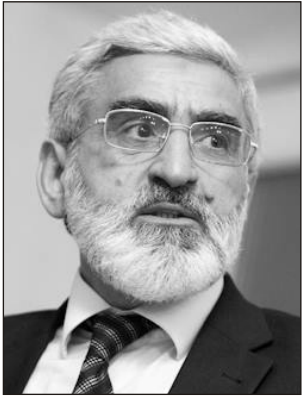
Məsələn, dünən bir taks sürücüsü danışır: "O gün Pirəküsküldən bir əsgəri şəhərə aparırdım, yolda qardaşına zəng vurdu ki, maşını apar yudurt, gəlirəm. Qardaşı ondan nəse soruşdu, bu da dedi ki, yox, "Lexus"a dəymə, "Ferrari"ni çıxart".

Deyəcəklər, əsgər hara, "Ferrari" hara? Taksü sürücüsü dəqiqləşdirib ki, o adi əsgər deyil, adı hərbi hissənin siyahısında gedən, qərargahda işləyən, o biri əsgərlərə qoşulmayan, həftənin yarsını kazarmada yox, evində yatan, 5 aydan sonra atasının hesabına prokurorluqda müstəntiq olacaq universitet məzunudur. Əsgəriyə də ona görə gəlib ki, hərbi bileti olsun, gələcəkdə karyerasına xələl gəlməsin.

Bu cür "Ferrari"li əsgərin tay-tuşları isə Murovda qulluq edir və ata-anaları onlara yalvarır ki, dözümsüzlük göstərib fərarilik etməsinlər.

Bax, belə söhbətlər var, student qardaş, sən deyirsən ki, bizimkilər xaricə niyə qaçır, Norveçdə yel əsib, qoz tökülməyib. Elədir, orda qoz yoxdur, amma ədalət var, burda isə ədalətə qoz qoyan yoxdur.

□ Etibar SEYİDAĞA



**Mirmahmud Mirəlioğlu:** "“Ac olaq, müstəqil olaq” sözləri ilə müstəqilliyi quranları...”



**Sülhəddin Əkbər:** "Əli Əhmədov kimilər bu gün də müstəqilliyin nə olduğunu anlamayıblar"

## Əli Əhmədovun “Ac olaq, müstəqil olaq” sözlərinə sərt reaksiyalar

**YAP** sədrinin və baş nazirin müavini, hakim partiyanın icraçı katibi Əli Əhmədovun müstəqilliyimizin 25 illiyi ilə bağlı keçirilən konfransda dediyi sözlər ciddi tənqid atəşinə tuş gəlib. YAP funksioneri müstəqilliyin qazanılmasında adı keçən şəxslərin, AXC hakimiyyətinin bostanına daş atıb.

Ə.Əhmədovun müxalifət düşərgəsi tərəfindən etiraz doğuran fikirləri bunlardır: “Azərbaycanın müstəqilliyi o qədər də düzgün olmayan postulat üzərində qurulmuşdu. “Ac olaq, müstəqil olaq!” şüarı üzərində müstəqil dövlət qurulacağı bəyan edilirdi. Xalq müstəqilliyini rifahı üçün arzu edir, ac olmaq üçün müstəqillik uğrunda mübarizə aparılmır. İnsanlar müstəqilliyin bəhrəsini görməlidirlər, əks halda, müstəqillik əl çatmayan, sonu dumanlı bir xəyala çevrilirdi...”

Milli azadlıq hərəkatının fəallarından, Elçibəy hakimiyyəti dövründə millət vəkili olan KXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğlu hakimiyyət təmsilçisinin dediklərinə sərt reaksiya verdi: “Biz onun həm nitqinə, həm də azacıq da olsa, təhsilinə bələdik. Amma belə deyirsə, artıq ondan da şübhələnmək lazımdır. “Ac olaq, müstəqil olaq” sözləri ilə müstəqilliyi quranları yəqin ki, büdcəni talamaqdan, rüşvətxorluq, korrupsiyanı ört-basdır etmək üçün belə deyirlər. Bu gün tox olan kimdir? Millət bu gün yaxşı gündə yaşayır? İnsanların sosial vəziyyəti, dolanışığı guya ki, yaxşıdır? Öz vəziyyətlərinə uyğun şəkildə Azərbaycanın tox olduğunu güman edirlər. Ölkəmizdə mənimsəmənin həddini bir neçə gün bundan əvvəl Beynəlxalq Bankın sabiq sədri ortaya qoydu. O, ölkəmizdə maliyyə nazirinin maliyyə fırıldaqlarını da sübut etdi. Azərbaycanda villaların sayı, büdcənin talan edilməsi, asfaltların bir yerə neçə dəfə tökülməsi və nəhayət, son günlərdə yağan yağışlar nəticəsində Bakının düşdüüyü vəziyyət hakimiyyətin nə günə düşdüyünü göstərdi. Əli Əhmədovun belə halların baş verdiyi günlərdə bu cür bəyanatlar verməsi yəqin ki, onların bunu “haqq etdiyini” göstərir. Onların da, sizlərin və oxucularınızın, bütövlükdə hər kəsin bayramını təbrik edirəm”.

**AXC hakimiyyəti dövründə milli təhlükəsizlik nazirinin sabiq birinci müavini işləmiş Azad Demokratlar Partiyasının sədri Sülhəddin Əkbər bunları dedi:** “Müstəqillik şəxsiyyət və ləyaqət məsələsidir. O millətlər müstəqilliyə can atırlar ki, keçmişlərini, milli, dini kimliklərini bilirələr. O cəmiyyətlərdə də namuslu, şərəfli insanlar üstünlük təşkil edirlər. Başqa millətin boyunduruğu altında yaşamağı deyil, müstəqil olmağı seçirlər. Öz qərarlarını özləri verir, həyatlarını özləri qururlar. Görünür, Əli Əhmədov kimilər bu gün də müstəqilliyin nə olduğunu anlamayıblar. Belə çıxır ki, bir ailə maddi ehtiyac içərisindədirsə, kimin imkanı varsa, gedib ona boyun əyməli, tabe olmalıdır. Pul qazanmayıbsa, müstəqillik haqqında da düşünməməlidir. Müstəqilliyi, milli kimlik, mənlik, şəxsiyyət məsələsini bu qədər aşağı səviyyəyə endirməyin özü çox acınacaqlıdır. Bunu hakimiyyətin yüksək pilləsində təmsil olunan, hakim partiyanın rəhbərlərindən biri olan şəxs deyir. Bütün bunlar onu göstərir ki, bu şəxslər müstəqil dövlətə, tutduqları postlara layiq deyillər. Bunların bu milləti, hökuməti, bizlərin qurduğu dövləti təmsil etməyə haqları çatmır”.

□ **Cavanşir ABBASLI**

**1** il əvvəl Milli Təhlükəsizlik Nazirliyində baş verən qəfil yoxlamalar qurumun ləğvi, bir çox vəzifəlilərin isə həbsi ilə sonlandı. Bu müddət ərzində işdən qovulan milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovun istintaqa cəlb edilməsi ilə bağlı rəsmi hər hansı bir açıqlama verilməyib. Deputat Zahid Oruc MTN olaylarının 1 illiyi ilə bağlı “Yeni Məsəvi”yə müsahibəsində sabiq nazirin həbs olunmamasının mümkün səbəblərini dilə gətirib. Deyib ki, E.Mahmudov nazirliyi dövründə ölkədən milyardlarla vəsait çıxara bilib. Deputat bu fikirdədir ki, sabiq nazirin həbs edilməməsi bu vəsaitin geri qaytarılmasına nail olmaqdan ötrü atılan addımdır.



## Eldar Mahmudovla bağlı yeni iddialar-xaricə gedir, Bakıda restoranda olur...

Məlumatla görə, sabiq nazir bir il ərzində 5 dəfə ölkədən çıxıb, onun paytaxtın elit restoranında yeyib-içdiyi deyilir

Z.Oruc həmçinin E.Mahmudovun vəzifədən qovulandan sonra öldürülməsi haqda yayılan məlumatlara da münasibət bildirib. Deyib ki, E.Mahmudov yaşadığı imarətdə nəzarət altındadır. Azpolitika.info saytı bu xüsusda maraqlı informasiyalarla zəngin yazı təqdim edib.

Saytın yazdığına görə, çoxsaylı ağır cinayət ittihamlarına baxmayaraq, Eldar Mahmudovun barəsində cinayət işi başlanmayıb, həbs olunmayıb, ev dustaqlığı isə qeyri-rəsmi xarakter daşıyır - bu barədə rəsmi məhkəmə qərarı mövcud deyil. E.Mahmudovdan başqa ağır cinayət ittihamları ilə üzvlənən onlarla keçmiş MTN vəzifəli, o cümlədən nazir müavini Hilal Əsədov, baş idarə rəisi Mövlan Şixəliyev və digərləri məsuliyyətdən kənaradılar. İstintaq yalnız ilk dalğada həbs olunan 21 nəfəri ittiham etməklə kifayətlənib. Sayt yazır ki, hələ də Eldar Mahmudovun “vurulmasının” əsl səbəbi tam bəlli deyil. İstintaqın əsas götürdüyü istiqamət və çoxsaylı sahibkarların mediadakı çıxışları isə əlbəttə ki, gerçək səbəbin üzərinə çəkilmiş pərdədir.

Açıq qalan ikinci sual Eldar Mahmudovun belə total əks-kampaniyadan, cinayət ittihamları və rəsmi hücumlardan sonra həbs olunmaması ilə bağlıdır. Bununla bağlı dolanışan ən populyar versiya 11 il Azərbaycanın xüsusi xidmətinə rəhbərlik etmiş Mahmudovun əlində çoxsaylı kompromat materialının olması və bundan öz təhlükəsizliyini təmin etmək üçün şantaj vasitəsi kimi istifadə etdiyi barədədir. Bu ehtimalı tam olaraq kənara itələmək mümkün olmasa da, bir qədər inandırıcı görünür. Eyni məntiqə gətirsək, məsələn, Akif Çovdarovun, Elçin Quliyevin və digərlərinin də əlində güclü kompromatlar olmalı idi, lakin onlar həbsdədirlər.

Eldar Mahmudovun hələlik azadlıqda olmasının bir səbəbi də ölkədən çıxarılmış milyardlarla dolların geri qaytarılacağına olan ümididir.

**Sayt Z.Orucun müsahibəsində dilə gətirdiyi “milyardlarla vəsaitin ölkəyə qaytarılmasına görə Eldar Mahmudovun azadlıqda qalması” fikrini təsdiqləyən məlumatları da diqqətə çatdırır:** “E.Mahmudov da bu şərtlə razılışıb - müəyyən qədər bağlılaşması müqabilində ölkə-

dən çıxardığı kapitalın böyük hissəsini qaytarmağa meyllidir. Lakin bu əməliyyat bəlli səbəbdən - tərəflərin bir-birinə inamsızlığı ucbatından mərhələli şəkildə həyata keçirilir. Məlumatla görə, Eldar Mahmudov pulların geri qaytarılması işi ilə şəxsən məşğul olur. Bu məqsədlə son bir ildə 5 dəfə ölkədən çıxıb və geri qayıdıb. Heç şübhə yoxdur ki, sabiq nazir ölkədən xüsusi razılıq əsasında, vaxtilə xaricə daşdığı pulları gizli hesablardan çıxararaq geri qaytarmaq məqsədilə buraxılıb. Bu zaman təminat qismində isə əlbəttə ki, onun ailəsi çıxış edib...”

Yayılan məlumatlara görə, E.Mahmudov tez-tez Bakıda, Heydər Əliyev prospektində yerləşən elit “Miraj” restoranında olur. Spirtli içkilərə meylli olması hələ nazirliyi dövründən bilinən E.Mahmudovun restoranda gecəyarısına qədər olması da gələn məlumatlar sırasındadır. Əməkdaşımız restoranla əlaqə saxlayaraq sabiq nazirin ora baş çəkib-çəkəməsi ilə maraqlanıb. Restorandan müştərilərlə bağlı hər hansı bir açıqlama vermədiklərini söyləyiblər.

□ **E.HÜSEYNOV**

## “Rabitəçilər məhkəməsi”nə sədrlik edəcək hakimin adı açıqlandı

**R**abitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin sabiq aparat rəhbəri Vidadi Zeynalov və digərlərinin cinayət işi üzrə məhkəməyə sədrlik edəcək hakim bəlli olub.

APA-nın məlumatına görə, cinayət işi Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin hakimi Əfqan Hacıyevin icraatına verilib.

İş üzrə Beytulla Hüseynov, Anar Mustafayev, Emin Məmmədov, Bayram Vəliyev və “Aztelekom” MMC-nin baş mühasibi Oktay Rüstəmov Cənabət Məcəlləsinin 179.3.2 (külli miqdarda mənimsəmə), 308.2 (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) və 313-cü (vəzifə saxta- karlığı), Vidadi Zeynalova, həmçinin “AzInTelekom” MMC-nin baş direktoru Cəlil Cəfərova, “Azərpoçt” MMC-nin baş direk-



toru Qəmbər Bəybalayevə və “Optik Rabite, Tikinti və Quraşdırma” MMC-nin direktoru Nəzərli Məmmədova həmin məcəllənin 179.3.2 və 308.2-ci, MMC-nin baş mühasibi Səhrab

Hümbətova isə 179.3.2, 308.2 və 313-cü maddələrdə nəzərdə tutulan ittiham elan edilməklə bərabərlik məhkəmənin müvafiq qərarları ilə həbs-qətimkan təcridi seçilib.

**“MTN çetesi”ni ifşa edən iş adamının maşınının şüşələri sındırıldı - müəmma**

**B**akıda, Yasamal rayonu, Parlament prospekti 1 ünvanında bir neçə bahalı avtomobilin şüşəsi sındırılıb. Bu haqda redaksiyamıza ərazidə yaşayan sakinlərdən biri məlumat verib. Deyib ki, şüşələri sındırılan 4 maşından birinin sahibi bir müddət əvvəl mətbuatda “MTN çetesi” ilə bağlı açıqlamaları və videosu yayılan Maqsum adlı iş adamıdır.

Qaynağımız olayla bağlı əraziyə DİN rəsmilərinin və digər qurumların əməkdaşlarının da gəldiyini deyib. Bildirib ki, baş vermiş hadisə ilə bağlı Yasamal Rayon Polis İdarəsində (RPI) araşdırma aparılır. Məsələ ilə bağlı Yasamal RPI ilə əlaqə saxladıq. Polisdən məlumatı təsdiqləsələr də, araşdırmanın 26-cı polis bölməsində aparıldığını bildirdilər. 26-cı polis bölməsinin növbətçi hissəsindən isə əməkdaşımıza deyiblər ki, ərazidə 1 avtomobilin şüşəsinin sındırılması qeydə alınıb. Həmin avtomobil Maqsum Soltan oğlu Mahmudova məxsus olub. Polisdən hazırda müvafiq araşdırmaların aparıldığını, şüşəni sındırması şəxsin aşkarlanıb istintaqa cəlb edilməsi üçün tədbirlər görüldüyünü deyiblər.

Faktla bağlı Cinayət Məcəlləsinin 177-ci - oğurluq maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

Məsələ ilə bağlı M.Mahmudovu da aradıq. Lakin M.Mahmudovun telefonu qapalı olduğundan onun fikirlərini öyrənmə bilmədik. Qeyd edək ki, M.Mahmudova məxsus obyekt və bahalı avtomobil MTN çetəsinin üzvləri tərəfindən əlindən alınıb. E.Mahmudov vəzifədən çıxarılandıqdan sonra M.Mahmudov Baş Prokurorluğa müraciət edib, məhkəməyə iddialar verib. Ötən ilin noyabrında qəzətimizdə “Mənim brilyant qaşlarım niyə Eldar Mahmudovun balonundan çıxmalıdır?” - VİDEO”

[http://musavat.com/news/musahibe/menim-brilyant-qashlarim-niye-eldar-mahmudovun-balonundan-chixmalidir-video\\_306028.html](http://musavat.com/news/musahibe/menim-brilyant-qashlarim-niye-eldar-mahmudovun-balonundan-chixmalidir-video_306028.html) sərəlvhəli yazıda iş adamı M.Mahmudov əmlaklarının əlindən alınmasının tarixçəsini anladıb. Hazırda onun əmlaklarının əlindən alınması ilə bağlı şikayəti üzrə Baş Prokurorluqda istintaq aparılır. Belə bir vaxtda M.Mahmudovun maşınının şüşəsinin sındırılması “MTN çetesi”nin onu hədələməsi kimi də dəyərləndirilə bilər.

Mövzuya qayıdacağıq.  
□ **E.HÜSEYNOV**

**A**zərbaycan Vətəndaş Cəmiyyətinin İşçi Qrupu 94 nəfərdən ibarət yeni vahid siyasi məhbus siyahısını açıqlayıb. Onlar arasında 6 jurnalist və blogger, iki publisist, bir hüquq müdafiəçisi, 5 gənc fəal, 5 siyasi partiya üzvü, 61 dindar və üç ömürlük məhbus var.

Hesabatda ümumilikdə 139 şəxs barədə məlumat verilir. İşçi Qrupu 45 nəfəri potensial siyasi məhbus kimi tanıyır. Həmin şəxslərin işləri barədə sənədlərdə çətinliklər olduğundan onların adları hesabatdakı "İşləri monitorinq altında olanlar" bölməsinə daxil edilib.

İşçi Qrupu qeyd edir ki, ölkədə siyasi məhbusların sayı əslində qat-qat çoxdur.

İşçi Qrupunun fəaliyyətini hüquq müdafiəçiləri, keçmiş məhbuslar İntiqam Əliyev və Rəsul Cəfərov əlaqələndirib. Siyahıya 20-dən artıq hüquq müdafiəçisi, QHT rəhbəri, hüquqşünas imza atıb.

Qeyd edək ki, oktyabrın 20-21-də Cenevrədə BMT-nin İnsan Haqları Komitəsi tərəfindən Azərbaycanda insan haqlarının vəziyyəti müzakirə olunacaq.

APA-nın məlumatına görə, 18 beynəlxalq müstəqil üzvdən ibarət olan komitə Azərbaycan hökumətinin nümayəndə heyəti ilə Mülki və Siyasi Hüquqlar haqqında Beynəlxalq Paktla (MSHBP) bağlı bir sıra məsələləri müzakirə edəcək. Üzvlər həmçinin QHT nümayəndələri ilə brifinq keçirəcəklər.

Noyabrın 4-də isə komitə Cenevrədə Azərbaycan və digər ölkələrlə (Slovakiya, Polşa, Moldova, Yamayka, Kolumbiya və Mərakeş) bağlı nəticələri müzakirə etmək üçün mətbuat konfransı keçirəcək.

Siyasi məhbus siyahısının Cenevrədə Azərbaycandakı insan haqlarının müzakirə ediləcəyi günlərə təsadüf etməsinin əhəmiyyəti vurğulanır.

# Siyasi məhbusların yeni siyahısı elan olundu-qalmaqal başladı

Siyahıya münasibət birmənalı deyil; hüquq müdafiəçiləri sərt danışdılar



**Mirvari Qəhrəmanlı:** "O siyahıya çox adam qol çəkə bilər"

Hətta BMT-nin müzakirəsində bu məsələyə də diqqət ayrılacağı qeyd olunur.

Elan olunan məhbus siyahısına münasibət birmənalı deyil. Çoxları bu ilin əvvəllərindən başlayaraq, əksər siyahılardan azad edildiyini öne çəkərək, hazırda ölkəmizdə bu sayda siyasi məhbusun olmadığını iddia edirlər. Bunun əksini söyləyərək, siyahının doğru olduğunu, hətta bu saydan artıq siyahının həbsdə olduğunu qeyd edənlər də var.

**Hüquq müdafiəçisi Mirvari Qəhrəmanlı siyasi məhbus siyahısını hazırlamağın və bu işlə məşğul olmağın çətinliklərindən danışdı:** "Siyahı ilə mətbuatdan tanış oldum. Orada bu sahə ilə məşğul olanlar-



**Novella Cəfəroğlu:** "94 nəfərlik məhbus siyahısını qəbul etmirik"

dan bir neçə real şəxsi gördüm. Məsələn, onlardan biri Rəsul Cəfərovdur. Qol çəkənlər ona sadəcə dəstək verənlərdir. Siyasi məhbus kriteriyalarını bilmək və o işlə məşğul olmaq asan məsələ deyil. O siyahıya çox adam qol çəkə bilər. Hüquq müdafiəçisi olmasada, özlərini bu adla qələmə verərək, qol çəkənlər ola bilər. Öz baxışlarına uyğun olaraq, zənn edirlər ki, bu siyahıda olanlar siyasi məhbuslardır. Mən bu siyahı ilə məşğul olmuram. Amma bu o demək deyil ki, anlayışım yoxdur. Siyasi məhbus termininə baxış müxtəlif ola bilər. Bu siyahıya qol çəkənləri gördüm. Onların çoxu hüquq müdafiəçiləri deyillər. Hərənin öz peşəsi var, o

peşəni davam etdirsələr daha yaxşı olar. Azərbaycanda siyasi məhbus olduğunu heç kim inkar etmir. Hazırlanan hər bir siyahıya real baxış və yanaşma olmalıdır. Uzun siyahı hazırlayanlar düşünürəm ki, mütəxəssislərlə məsləhətləşməlidirlər. 94 nəfərin hamısının siyasi məhbus olduğunu bilmirəm. Tanıdığım çoxsaylı siyasi məhbuslar var".

**İnsan Hüquqları üzrə Birgə İşçi Qrupunun üzvü Novella Cəfəroğlu bildirdi ki, siyahıda adı keçən şəxslərin çoxunun məhkəmələri belə olmayıb:** "Məhkəməsi olmayan şəxsləri siyasi məhbus adlandırmaq olmaz. Bəlkə onları buraxacaqlar, yaxud məhkəmələri normal olacaq. Sadəcə, məsələni şişirdirlər. Siyahıya saldıqları şəxslərin vəziyyətini ağırlaşdırırlar. Guya ki, bu adı alan şəxsləri tez azad edəcəklər? İlqar Məmmədovun adı neçə ildir siyasi məhbus siyahısında gedir. Onu azad edirlər? Bunlar öyrəşiblər ki, siyasi məhbus məsələsini qabardıb, həbsdə olanların vəziyyətini gərginləşdirsinlər. Siyasi məhbus Əli İnsanov, İlqar Məmmədov, jurnalistlər, NIDA-çılar, bloqçular və başqalardır. Bunlar neçə illərdir məhbusdurlar. Üç nəfər OMON-çu var ki, onların məsələsini qaldırmışdıq. Onları insan öldürməkdə suçlayırlar. Biz həmin üç nəfərin məsələsini qaldıranda yanımıza gələnlər oldu ki, onlar bizim ailə-

mizi qırıblar, niyə siyasi məhbus elan edirsiniz. Amma biz yenə də onlar barəsində məsələ qaldırdıq ki, 15 ildən artıqdır həbsdədirlər. Yenidən məhkəmələrinin olmasını xahiş etdik. İnanclı insanlara gəlinlə, onların çoxuna hörmət edirik. Burada ölüm hadisəsi olduğuna görə məhkəmələrdən işə obyektiv baxılmasını xahiş etdik. Bu məsələlərə ayrı-ayrılıqda baxmaq lazımdır. 94 nəfərlik siyasi məhbus siyahısını qəbul etmirik".

□ **Cavansir ABBASLI**



## Leyla və Arif Yunusların kasasiya şikayətinə baxılacaq

Leyla və Arif Yunusların kasasiya şikayətinə nə vaxt baxılacağı məlum olub.

Vəkil Elçin Sadiqov APA-ya bildirib ki, kasasiya şikayətinə oktyabrın 26-da Ali Məhkəmədə baxılacaq. Qeyd edək ki, Leyla və Arif Yunuslar Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci və digər maddələrinə əsasən ittiham olunublar. Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin 13 avqust 2015-ci tarixli hökmü ilə Leyla Yunus 8 il 6 ay, Arif Yunus isə 7 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Hökmdə onların əmlaklarının müsadirə olunması, bank hesablarının dağı vəsaitin alınaraq dövlətin hesabına köçürülməsi öz əksini tapıb. Hökmdən narazı qalan təqsirləndirilən şəxslər apelyasiya şikayəti veriblər. Bakı Apelyasiya Məhkəməsinin 2015-ci il noyabrın 12-də keçirilən prosesində Arif Yunusun barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbiri dəyişdirilib, ondan başqa yerə getməməklə bağlı iltizam alıb.

Bundan sonra Arif Yunus məhkəmə zalından azadlığa buraxılıb. 2015-ci il dekabrın 9-da isə apelyasiya şikayəti üzrə qərar elan edilib. Qərara əsasən Leyla Yunus barəsində təyin olunan 8 il 6 ay, Arif Yunus barəsində isə təyin olunan 7 il müddətində azadlıqdan məhrum etmə cəzası 5 il sınaq müddəti təyin olunmaqla, şərti hesab edilib. Leyla Yunus məhkəmə zalından azadlığa buraxılıb.

# Hacıbala Abutalıbovun son payızı

Kabinet məmuru obrazı yaraşmayan BŞİH rəhbərinin qəfil "görünməz" olmasının səbəbləri haqda ilginclik iddialar var; səlahiyyətlərinin xeyli hissəsini itirən meri hökumət adamlarının siyahısından çıxarıblar?

**B**akı Şəhər İcra Hakimiyyətinin (BŞİH) başçısı Hacıbala Abutalıbov son aylar yalnız rəsmi tədbirlərdə və Azərbaycana gələn yüksək vəzifəli xarici qonaqlarla arasına birgə görünür. Adətən Bakının payız və qış problemləri ortaya çıxanda qollarını çırmalayıb küçələrə çıxan Bakı "qradonaçalnik"i efiərdən də uzaq düşüb. Son günlər aramsız yağın yağışlar paytaxtda ciddi problemlər yaradanda da Abutalıbov nə küçələrə çıxdı, nə efiərdən...Dövlət Müstəqilliyi günü ilə bağlı Heydər Əliyev Mərkəzində oktyabrın 17-də keçirilən tədbirdə Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Şeyxülislam Hacı Allahşükür Paşazadə ilə yanaşı əyləşmiş Bakı meri xeyli fikirli görünüb.

Kabinet məmuru obrazı yaraşmayan Abutalıbovun qəfil belə "görünməz" olmasının səbəbləri haqda ilginclik iddialar var. Məlumatla görə, iş gününü də daha çox meriyadakı kabinetin keçirən Abutalıbov demək olar ki, şəhərə çıxmır, yalnız iclas olduqda yaxınlıqdakı Prezi-

dent Administrasiyasına gedir. Hər ay iki dəfə (cümə günləri) olan qəbul günlərində də onu müavinləri və ya idarə rəhbərlərinin əvəz etdiyi deyilir. Bu isə Abutalıbovun Bakının idarəçilik sistemində kənarlaşdırılması barədə ehtimallara rəvac verir. İddialar var ki, Abutalıbov



AzTV-yə növbə ilə çağırılan "Günün nəbzi" proqramında da hökumət adamlarının siyahısından

dan çıxarıblar. Bu ilin may ayının 13-də 72 yaşlı tamam olan Abutalıbov icra

lır. Milli Məclis isə ötən gün mediada "Abutalıbovun biznesi" adlandırılan uşaq bağçalarının özəlləşdirilməsi məsələsini gündəmə gətirib. Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin iclasında bağçaların özəlləşdirilməsi nəzərdə tutulan "Məktəbəqədər təhsil haqqında" Qanun layihəsini müzakirəyə göndərilib.

2011-ci ildən BŞİH-in səlahiyyətlərinə verilən bağçalardakı rüşvətخورluq və özbaşınalıq halları haqda dəfələrlə yazılıb. Bağçaların özəlləşdirilməsi Abutalıbovun daha bir gəlirli sahəyə nəzarəti itirməsi demək olacaq. Qeyd edək ki, tikinti ilə bağlı sənədləşmənin sadələşdirilməsi ilə bağlı prezidentin imzaladığı son bir neçə sərəncamlar da Abutalıbovun "əl-ayağını" xeyli toparlayıb. Bakı meri indi tikintidə də əvvəlki hökumətlə qalmayıb.

Ehtimal etmək olar ki, Abutalıbov mer kreslosunda son payızını yaşayır və yaxın aylarda onun şəhər təsərrüfatı idarəçiliyindən birdəfəlik ayrılacağını gözləmək lazımdır.

□ **"YM"**



## Tullananların bayramı

**Zamin Hacı**  
zaminhaci@gmail.com

**Söz** vaxtına çəkər, keçən ilin oktyabrında Tovuzun kəndlərindən birində orijinal hadisə olmuşdu: oğru evə girib hər yeri ələk-vələk edəndən sonra heç nə tapmadığı üçün ev yiyəsinin ünvanına söyüş dolu məktub yazaraq getmişdi. Bizim 18 oktyabr müstəqillik gününü qeyd eləməyimiz təxminən elə o məktuba bənzəyir. Üstəlik, bu il lap “yubiley təhqi” oldu - 25 illiyini qutladıq.

Təhqi isə ondadır ki, həmin vaxt müstəqillik aktı deputatxanada səsə qoyulanda bunun əleyhinə olanlar, SSRİ-nin saxlanması istəyənlər hamısı yazıq dövründə dövlətdən müxtəlif mükafatlar almışdır. Eləsi var, deputat qoyulub, eləsi var nazir. Sanki bunu qəsdən ediblər - Azərbaycan xalqı ilə məzələnmək üçün. Müstəqillik istəyirdiniz? Alın. Dünənki ağaların müstəqil rəhbərliyi altında yaşayın. Elə bil qrup halında zorlama cinayətinin iştirakçıları sonradan qızlar yataqxanasına sosial işçi olaraq qəbul edirsən. Müstəqillik əleyhinə səs verənlərdən hətta “İstiqlal” ordeni alanlar da olub! Xalqı bu dərəcədə dolayblar.

Varlamov soyadlı rus blogger var, Bakıya gəlib gəzmişdi, sonra səfər qeydlərini internetə qoymuşdu. Adam heyvəyə gəlib ki, bu necə şəhərdir, səkilər pis gündədir, adamların hərəkəti üçün heç bir rahatlıq yoxdur. Bir cümləsi yadımda qalıb: “Açıq görünür bu şəhəri idarə edənlər heç vaxt onu piyada gəlməyiblər”. Məncə, Varlamov Hacıbala Abutalıbovun yalnız fotosuna baxsa, bizim nə kökdə olduğumuzu anlayardı, heç elə yazı yazıb özünü yormazdı. Rəhmətliyin oğlu, nə şəhər, nə səki? Biz ölmüşük, basdıran yoxdur. Hərçənd istəsən dəlini şəhər başçısı qoymaq üzrə dünya humanizm mükafatı ala bilərik, çünki başqa ölkələrdə psixi çatışmazlıq olanlar həkim nəzarətində saxlanılır, iynə vurulur, təcrid edilir və sairə. Biz isə azadlıq və hakimiyyət vermişik.

Mən bunu, deyərsən, bir dəfə də yazmışam, təkrar olsun: azərbaycanlıların müstəqillik qazanması amerikalı yazıçı, ədəbiyyat üzrə Nobel ödüli qazanmış Con Steynbek-in “Mirvari” hekayəsinin tam bənzəridir. Orda dənizdən mirvari toplayan (oxu: neft) kasıb bir adamın (oxu: azərbaycanlı) oğlunu əqrəb sancır (oxu: Qarabağ problemi). Adam sonra çox böyük mirvari tapır (oxu: müstəqillik), ancaq bu mirvari ona daha çox bədbəxtlik gətirir. Azərbaycan dilinə tərcümə edilib, məsləhət görərdim hər kəs oxusun, özümüzü orda görüb heyvətlənsin.

Əli İnsanovu türmədə türməyə saldılar. Muxalifəti isə dinc dayananda da polisə aparırlar, deyirlər niyə dinc dayanmısan, nəse şübhəlidir. Bakını yağışda su basır, mənim səmərəli bir təklifim var: pambıqdan bir şey çıxan deyil, artıq əziyyətdir, gəlin ondansa Bakımızı qaz-ördək təsərrüfatına çevirək, bu qədər yağış suyu, gölməçələr havayı itib getməsin. Hər küçədəki göldə 10 qaz saxlasaq, təkçə o qazların ətiylə 100 il dolanar. Özü də dadlı olur, bu haqda ekspert rəyi də var: “Yeməmiş qaz etini, görməmiş ləzzətini”. Qazın tükü isə pambığa alternativdir. Doldur yastığa, sat. Mentalitetimiz də qaz saxlamağa güclü dəstək verir, bizdə cəsur adama həmişə “qaz kimidir, hamı tutur yolum” deyirlər.

Yaxud Yasamal və Əhmədlinin yamaclarında niyə düyü əkməyə? Çəltik çox su seven bitkidir, su da vardır.

Xalqımızın gölməçələrdən, balaca küçə çaylarından hoppanması isə idmana əlverişli deyildir, vaxt gələcək, bu adamlar uzunluğa tullanma üzrə olimpiya medalı qazanıb bayrağımızı ucaldacaq, himnimizi oxutduracaqlar. Siz bəlkə buna şit zarafat kimi yanaşırsınız, ancaq mən burda elmi əsaslandırılmış fikir yazıram. Örnək üçün, Afrika xalqlarının qaçış idmanında böyük uğurları kimsəyə sirr deyil. Hər il marafon və sprinter yarışlarında, müxtəlif qaçış məsafələri üzrə çoxlu afrikalı və ya Afrika mənşəli çempionlar görürük. Azərbaycan özü bir neçə efioyopiyalı “milliləşdirib” qaçış komandamıza qatmışdır, bunlardan Hayle müəllimə hətta İbrahimov soyadı vermişik, halal olsun bizə!

Mövzudan uzağa qaçmayaq, bu afrikalıların qaçışda böyük uğurları əslində təkamül nəzəriyyəsinin isbatıdır. Bu uğurlar bir-iki günə qazanılmayıb, min illərdir işidir. Afrika isti yerdir, orda ovçular heyvanları tarixən qovub əldən salıb ovlayıblar. Heyvanlarda tərləmə orqanları yoxdur, o üzəndən heyvanlar çox qaçanda bədən qızır, istidən partlayıb ölürlər. (Atı dayanmadan çox çapanda da belə olur). İnsanlar isə tərləyir, istilik bu yolla bədəndən çıxır. Beləcə, həmin ovçuların bu tarixi bacarığı indi stadionlarda özünü göstərir.

Hesablamalarımıza görə, Bakıya belə yağışlar min il yağsa 3-cü minilliyin axırlarında dünyada ən yaxşı tullanacaq azərbaycanlılar olacaqdır. O zaman bəlkə “Müstəqillik bayramınız qutlu olsun” yerinə insanlar bir-birinə “Tullan burdan!” deyərək təbrik edəcəkdir.

## İlham Əliyev: “Dağlıq Qarabağ muxtar respublika ola bilər”

**A**zərbaycan prezidenti İlham Əliyevin “Bağlı qapılar arxasında Dağlıq Qarabağı tanımaqla bağlı bizə təzyiqlər edilir” açıqlaması erməni tərəfində müəyyən euforiya yaratsa da, bu, kiçik və keçici bir sevinc oldu. Çünki düşmən bir daha anladı və əmin oldu ki, məsələdə əsas söz, hər halda, Bakıya məxsusdur, İrəvana yox. Yəni istənilən həll modeli Azərbaycanın razılığı alınmadan mümkün olmayacaq.

Azərbaycanın mövqeyi isə bəllidir. Onu ölkə başçısı İlham Əliyev iki gün öncə, Müstəqillik Günü ilə bağlı etdiyi çıxışında, ardınca isə Rusiyanın “Sputnik” agentliyinə verdiyi müsahibəsində bir daha bəyan edib. Öncə çıxış barədə.

\*\*\*\*\*

“Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı prinsiplərin mövqeyimiz dəyişməz olaraq qalır”. Bu sözləri prezident dövlət müstəqilliyinin bərpasının 25-ci ildönümünə həsr olunmuş rəsmi qəbul mərasimində çıxışı zamanı deyib. Dövlət başçısı bildirib ki, belə bir mövqe hazırda daha çox beynəlxalq dəstək qazanır: “Artıq dünya ictimaiyyəti bilir ki, reallıq nədən ibarətdir. Yəni bizim torpaqlarımız işğal altındadır. BMT Təhlükəsizlik Şurasının, digər təşkilatların qətnamələri icra edilmir. Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli, beynəlxalq hüquq əsasında həll edilməsi bizim prinsiplərimizdir. Bütün dünya Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyır və dəstəkləyir”.

Prezident çıxışında daha sonra diqqəti münaqişənin mümkün həll yollarına yönəldib və hər variantını da istisna etməyib. “Biz bu problemi həll etməliyik. Bunun həm diplomatik yolları var, həm DİGƏR yollar (seçdirmə bizimdir-red.). Biz ordu quruculuğu istiqamətində çox böyük addımlar atmışıq. Bu gün beynəlxalq ekspertlər də qeyd edir ki, Azərbaycan ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır... Bu ilin aprelində təmas xəttində baş vermiş hadisələr Azərbaycan ordusunun gücünü bir daha göstərdi. Biz gücümüzü bilirik, gücümüzə əminik və düşmənin istənilən hədəfini məhv edə bilərik. Sadəcə olaraq çalışırıq ki, məsələ sülh yolu ilə həll edilsin”.

“Razılaşa bilsək, Dağlıq Qarabağ muxtar respublika ola bilər”. Bu sözləri isə ölkə başçısı “Sputnik” agentliyinə müsahibəsində deyib. Prezidentin sözlərinə görə, Dağlıq Qarabağla bağlı qarşılıqlı kompromis mövcuddur və re-



## Prezidentdən İrəvana barıt qoxulu sülh ismarışı

“Ərazi bütövlüyümüz məsələsində heç vaxt güzəşt olmayacaq” deyən ölkə başçısı herb variantının da daima masa üzərində olduğuna diqqət çəkdi; Azərbaycan rəhbərinin son açıqlamaları həmsədrələrə də xəbərdarlıq mesajıdır, çünki...

gion muxtar respublika ola bilər. O, keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti ətrafındakı ərazilərin azad edilməsi şərti ilə konfliktin həllini real saydığını söyləyib (APA).

**Dövlət başçısına görə, Dağlıq Qarabağdakı əhalinin təhlükəsizliyi, həyat və fəaliyyəti, özünüidarəçiliyinin təmin olunması, Azərbaycan tərəfindən müxtəlif investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi, keçmiş DQMV ətrafındakı ərazilərin azad edilməsi nəticəsində iki xalqın dinc, sülh şəraitində birgə yaşayışı yolu ilə məqbul kompromislər mümkündür:** “Münaqişənin həllini biz belə görürük. Bu, hazırda üzərində işlədiyimiz və vasitəçilərin irəli sürdüyü təkliflərlə səsleşir. Lakin məsələnin həllini tapmamamızın əsas səbəbi odur ki, Ermənistan 24 ildir, Minsk Qrupu yaranandan bəri danışıqlar prosesindəki ən kiçik irəliləyişin də qarşısını müxtəlif yollarla alır”.

**Prezident ardınca deyib:** “Bizim mövqeyimiz ondan ibarətdir ki, insanlar harada yaşayırdısa, orada da yaşamaqlıdır. Çünki onlar orda çoxdan yaşayırlar: erməni əhali 200 il, azərbaycanlılar daha çox. Lakin məsələ təkçə bunda deyil. Məsələn, Şuşada əhalinin 95 faizi azərbaycanlılar idi, onların hamısı qovulub, evləri ya ələ keçirilib, ya da dağıdılıb. Buna son qoymaq

lazımdır. Erməni əhali Dağlıq Qarabağda yaşayırdı, qoy yaşasın, biz bunun əleyhinə deyilik. Ermənistan bu münaqişədən nə qazandı? Bəli, milyonlarla azərbaycanlıya iztirab çəkirdi, lakin əvəzində özləri xoşbəxt oldular? Bəlkə daha çox inkişaf etdilər, daha təhlükəsiz şəraitdə yaşadılar? Əlbəttə ki, yox”.

**Ölkə başçısı xüsusi vurğulayıb ki, Azərbaycanla münaqişəni normalaşmadan regionda inkişaf ola bilməz:** “Onlar (ermənilər-red.) daim təzyiqlər altında yaşayacaqlar ki, birdən nəsə baş verdi. Biz sülh istəyirik və mövqeyimiz kifayət qədər konstruktivdir, lakin biz öz torpaqlarımızı geri istəyirik. Ermənistan isə başqasının ərazilərini geri vermədən sülh istəyir. Fərq bundadır”.

**Prezident bir daha qeyd edib ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü məsələsində kompromis olmayacaq:** “Biz Dağlıq Qarabağ müstəqillik verilməsinə heç vaxt razı olmayacağıq və erməni tərəfi bunu çox gözəl bilir. Lakin yerli özünüidarəçilik məsələsində güzəşt mümkündür. Əgər razılığa gəlsək, bu özünüidarə Dağlıq Qarabağ Muxtar Respublikası şəklində ola bilər. Bundan artıq kompromisə gedə bilmərik”.

\*\*\*\*\*

Beləliklə, ölkə başçısı bir daha işğalçı tərəfi, İrəvanı problemin dinc yolla çözümlə-

nə çağırıb. Eyni zamanda ilk dəfə olaraq ən optimal, hamını qane edəcək həll formulunu açıq şəkildə bəyan edib, Dağlıq Qarabağdakı erməni əhalisinin təhlükəsizliyinə, rifahına dövlətimiz adından tam təminat vəd edib, ən əsası, Azərbaycanın heç vaxt adlaya bilməyəcəyi “qırmızı xətti göstərib” - muxtar respublika. Əks halda, Azərbaycanın radikal üsula əl atmaq zorunda qalacağı haqda da İrəvana aydın mesaj göndərib, düşməne xəbərdarlıq edib. Bundan artıq nə deyilməlidir ki?

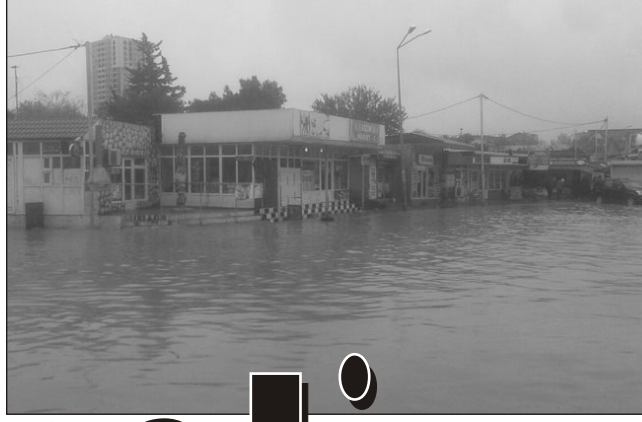
Bu, həm də Minsk Qrupu həmsədrələrinə aydın bir ismarıqdır ki, nəticəsiz vasitəçilik fəaliyyətinə son qoyub real işlə məşğul olsunlar, Azərbaycanın hara kimi güzəştə gedə biləcəyinin fərqi var-sınlar, qeyri-real həll modellərini kənara atsınlar. Əks təqdirdə, Azərbaycan prezidentinin də xəbərdarlıq etdiyi kimi, münaqişənin “digər həll yolları” işə düşəcək və buna görə məsuliyyəti vasitəçi dövlətlər də bölüşməli olacaqdır. Çünki Azərbaycan işğal rejiminin sonsuzadək uzanması ilə heç vaxt barışmayaacaq.

Ölkə başçısının son açıqlamalarındakı mühüm mesajlardan biri də elə budur. Söz indi qarşı tərəfin, həmsədrlərinindir. Top artıq onların tərəfindədir...





**O**ktabrın 16-17-də aramsız yağın yağışlar Bakını da, Bakı sakinlərini də pis duruma salıb. Yollarda yaranan göllər, suda maşınların batıb qalması ilə yanaşı, əksər ərazilərdə mənzillərə normal təzyiqlə qaz verilməməsi, işıq və su problemi də pik həddə çatıb. Sanki paytaxt qış mövsümünün başlanmasına hələ bir ay qalmış fəlakətə təslim olub. Və indi bu fəlakətin izləri Bakı sakinlərinin həyatında anbaan özünü göstərir.



# Hökuməti

# batıran payız...

Bütün kommunal sistem çöküb, məmurlar isə "bu, təbiidir" deyərək özünü haqlı çıxarmağa çalışır



Oktyabrın 17-də Xocasən qəsəbə sakinləri Bakı-Xocahəsən yolunu kəsməyə cəhd ediblər. Hadisə yerinə gələn Post Patrul Xidmətinin əməkdaşları sakinlərin yolu kəsmələrinə mane olub. Etiraz aksiyasının iştirakçıları deyib ki, yağışlı havada onları bir araya gətirən problemlərdir, evlərinə qaz gəlir. Hadisə yerinə gələn Binəqədi rayon Qaz İstismarı İdarəsinin nümayəndəsi də bildirib ki, yaxın vaxtlarda qaz verilecək.

**İbrahim Kərbalayıyev: "Problem kütləvi deyildi"**

Oktyabrın 16-da isə başda Binəqədi olmaqla, Xətai, Nərimanov, Sabunçu kimi əksər rayonlara, eləcə də bölgələrə təbii qazın verilməsində problem yaranıb. "Azəriqaz" İB-in mətbuat xidmətinin rəhbəri İbrahim Kərbalayıyev "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, ayın 16-da bəzi ərazilərdə qazın təzyiqinin azalması xəbərləri həqiqəti əks etdirir. Onun dediyinə görə, havalər qəfil soyuduqda qaz təchizatında təhlükəsizlik qaydaları qorunmaq şərti ilə qazın təzyiqi artırılır: "Oktyabrın 15-də respublika ərazisinə təbii qazın verilişi 9 milyon 961 min kub metr olubsa, oktyabrın 16-da 11 milyon 154 min kub metr təşkil edib. Yəni 1 milyon 193 min kub metr artım olub. Ölkə ərazisinə verilən qazın həcmi artırılıb, sakinlər də gün keçdikcə bunu hiss edəcəklər".

**İ.Kərbalayıyev dediyinə görə, qazın verilişi ilə bağlı heç bir məhdudiyət olmayacaq. Təbii qaza olan tələbat artdıqca, qazın verilişi də artırılacaq:** "Qazla bağlı yaranan çatışmazlıqlar təbii idi, çünki havalər qəfil soyuyub. Amma o problemlərin əksəriyyəti əməkdaşlarımız tərəfindən öz həllini tapıb. Bəzi tənzimləmə problemi qalıb ki, onu da həll etmişik. Problem kütləvi deyildi. Sadəcə, təbii qaza olan tələbat birdən-birə artdığı üçün belə mənzərə yaranmışdı. Texniki təhlükəsizlik baxımından qazı birdən-birə normadan artıq yükləmək olmaz. Əksər ərazilərdə qazın səviyyəsi yüksək, bəzilərində aşağı olub. Hazırda yeni qaz xətləri, qaz tənzimləyici qurğular quraşdırılır, istismara yararlı qaz xətləri yeniləri ilə əvəzlənir və problem 1 gün ərzində tam həllini tapacaq".

**Yağışın məhv etdiyi, kanalizasiya sisteminin olmaması ucubandan gölə dönmə yolların yaranma səbəbi nədir? "Azəravtoyol" ASC-nin mətbuat katibliyinin rəhbəri Anar Nəcəfli isə mediaya açıqlamasında deyib ki, normadan artıq yağıntı olduqda Bakı şəhərində müəyyən bölgələrdə problemlər olur. A. Nəcəfli vurğulayıb ki,**

**problem yaranan ərazilərdə də yağış-kanalizasiya sistemi, kollektorlar var:** "Sadəcə, kollektorların gücü çatmır və nəticədə su yenidən yola çıxır. Əksər ərazilərdə problemin səbəbi budur. Ziya Bünyadov prospektində, Xətai, Neftçilər prospektində, Biləcərinin mərkəzi yolunda və Binəqədi şossesində olan problem ondan ibarətdir ki, su nasoslari suyu ərazidən uzaqlaşdırma bilmir".

**Bakı küçələrinin 16-17 faizində yağış-kanalizasiya sistemi var**

**Yollarda suyun çəkilməsi ilə bağlı işlərə "Azərsu" ASC və Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) nəzarət etdiyini bildiren qurum sözcüsü əlavə edib ki, "Azəravtoyol" ASC-nin əməkdaşları da onlara yardım göstərirlər:** "Bizə aid olan yağış barmaqlıqlarıdır, onlarda heç bir problem müşahidə olunmur. Bakı küçələrinin cəmi 16-17 faizində yağış-kanalizasiya sistemi var. Ancaq mövcud problemin yaranmasında yağış-kanalizasiya sisteminin olub-olmaması rol oynamır. "Azəravtoyol" ASC-nin balansında olan küçə və prospektlərdə mövcud olan yağış-kanalizasiya sisteminə heç bir problem yoxdur". (APA)

**Kanalizasiyaya xərclənən milyonlar, milyardlar...**

"Yeni Müsavat" isə rəqəmləri yada salmağın tərəfdarıdır. Ümumilikdə 2003-2013-cü illərdə su təchizatı və kanaliza-

siya sektoruna müxtəlif mənbələr hesabına 2,8 milyard manatdan çox vəsait ayrılıb. Bunun 1,8 milyardı dövlət büdcəsinin, 779 milyon manatı Dövlət Neft Fondunun, 196 milyon manatı isə xarici maliyyə qurumlarının payına düşür. Və haqlı olaraq da bu sual ortaya çıxır: hardadır (kimin cibindədir) o milyonlar, milyardlar? "Kanalizasiyanın haqqına" kimlər, hansı məmurlar, necə girib?

Yollar bərhad durumdadırsa, nəqliyyatın hərəkətindən də xoş heç nə gözləmək olmaz. Təsəffüf deyil ki, oktyabrın 17-də Bakının Ziya Bünyadov prospekti, Binəqədi qəsəbəsi, Babək prospekti, Tbilisi prospektində nəqliyyatın hərəkəti iflic vəziyyəte düşmüşdü. Sosial şəbəkədə paylaşılan tıxac videoları, fotoları yollarda zərərçəkmişə dönmə sürücülərinin gerçək tablosu idi. Şikayətçi sürücülərin dediyi bir söz vardı: "Bir yol polisi gəlsəydi, bu yollar açardı..."

Maraqlıdır ki, həmin saatlarda Nəqliyyatın İntellektual İdarəetmə Mərkəzinin internet saytı da iflic vəziyyətdə idi. Çünki saytda və mobil tətbiqetmədə havanın günəşli, yolların isə tıxacsız olduğu göstərilmişdi. İşıqforlar da normal işləmədi, xaotik hərəkət qəzalara səbəb oldu.

**Bakı Şəhər Dövlət Yol Polisi İdarəsinin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi Vaqif Əsədov** da bildirdi ki, yol və metere-

oloji şərait nəzərə alınmadığı üçün Bakıda 8 yol qəza hadisəsi baş verib. DYP rəsmisi eyni zamanda sürücülərə şəxsi avtomobillərə yox, ictimai nəqliyyata üstünlük verməyi məsləhət gördü. Şəxsi avtomobilindən istifadə edənləri isə su gölməçələri üzərindən keçərkən sürət həddini minimuma endirməyi, avtomobillər arasındakı ara məsafəsinə diqqət etməyə, avtomobilləri mövsümü təkərlərə keçirməyə çağırır.

"Yeni Müsavat" xatırladı ki, oktyabrın 17-də yollardakı gölməçələr ucubandan evakuator xidmətindən istifadə edənlərin də sayı çox olub. Və bununla bağlı Bakı yollarında evakuator biznesi yaşanıb. Belə ki, vətəndaşlardan biri Bakıda evakuator sürücülərinin yağışlı havada yaranmış gölməçələrdən keçmək istəyən sürücülərdən 10 manat alması barədə məlumat və video paylaşılıb.

İstilik problemi özünü evlərdə olduğu kimi, Bakı məktəblərində də göstərib. Dərstdən qayıdan uşaqların "bütün gün dərstdə gödəkçə ilə oturdum", "isitmək üçün müəlliməmiz qaçmağa icazə verdi" sözlərini xatırladıq.

"Bakı məktəblərində istilik sistemi ilə bağlı problemlərin aradan qaldırılması üçün Təhsil Nazirliyinə təkliflər göndərilib". Bunu jurnalistlərə açıqlamasında Bakı şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin müdiri Məhəbbət Vəli-

yeva deyib. Onun sözlərinə görə, Bakıda hələ də istilik sistemi ilə bağlı problemi olan məktəblər var.

Qurumun ictimaiyyətlə əlaqələr sektorunun müdiri Bəşarət Məmmədov isə "Yeni Müsavat"ın yazılı sorğusuna cavab olaraq bildirdi ki, BŞTİ-nin tabeliyində olan məktəblərdə davamiyyətlə bağlı heç bir ciddi problem qeyd alınmayıb. Məktəblərin soyuq olması ilə bağlı suala cavabda isə B.Məmmədov deyib ki, ümumitəhsil müəssisələrinin istiliklə təchiz edilməsi hər il müvafiq olaraq noyabr ayının 15-i tarixindən başlayır və aprel ayının 15-i tarixinə qədər davam edir. Havaların soyuq keçməsi ilə əlaqədar zərurət yaranacağı təqdirdə, müvafiq qərardan sonra təhsil müəssisələrinin vaxtından əvvəl istiliklə təmin edilməsinə başlanılması mümkündür.

**Vahid Əhmədov: "Milyardlarla manat pul xərcləməsək, yaranan problemi də başa düşərdik"**

**Parlamentin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Vahid Əhmədov isə son iki günlük yağış fəlakətinin paytaxtın həyatına vurduğu zərbələrdən danışdı. "Yeni Müsavat"a açıqlamasında V.Əhmədov dedi ki, son illər Azərbaycanda infrastruktur layihələrinə milyonlarla vəsait**

xərclənib: "Milyardlarla vəsait xərcləyib, bunu etməsək, yaranan problemi də başa düşərdik. Amma 2003-dən bu yana qaz, su, kanalizasiya ilə bağlı nə qədər vəsait xərclənib. Ən az şikayət olunan sahə işıqdır".

**V.Əhmədov dedi ki, özünü daha çox göstərən problem kanalizasiya ilə bağlı olub:** "Kanalizasiya sistemi sovet dövründən çəkilib və köhnəlməsi başadüşüləndir. Hamısını birdən-birə dəyişmək mümkün deyil. Qışa hazırlığa hökumət baxır. İstər rayon, istər şəhər icra hakimiyyəti rəhbərləri qışa hazırlıqla bağlı bütün hazırlıqları görməlidir. Hər bir icra başçısı buna maraqlı olmalıdır ki, onun rayonunda bu adını çəkdiyimiz problemlər olmasın".

**Bəxtiyar Sadıqov: "Yağış iri damcılarla, elə həsrətlə yağır ki, sanki müstəqillik günündə..."**

Zaman-zaman ölkənin müəyyən problemləri ilə bağlı silsilə tənqid yazıları ilə çıxış edən "Azərbaycan" qəzetində isə bu gün hər hansı məqaləyə rast gəlmədik. Əvəzində isə "Müstəqil Azərbaycanın sosial rifah strategiyası: etibarlı təminat və modernləşməni hədəfləyən inkişaf paradigması", "Ölkənin meliorasiya və su təsərrüfatı sistemi yenidən qurulmuşdur" başlıqlı yazılar yer almışdı. Qəzetin baş redaktoru Bəxtiyar Sadıqovdan bu mənzərənin səbəbini soruşduq: problemlər bitib, ya artıq problemlərdən yazmağa qadağa var?

**B.Sadıqov dedi ki, sözügedən mənzərənin yaranmasının üç əsas səbəbi var. Müsahibimizin sözlərinə görə, bunun əsas səbəbi ölkədə müstəqillik gününün qeyd edilməsidir:** "Dünən təmtəraqlı tədbir keçirildi, müstəqilliyin əzəməti göstərildi. Biz də uzun zamandır ki, müstəqillik gününə hazırlaşırıq. Bütün sahələr üzrə materiallar verdik. Əgər müstəqillikdən danışmaq istəsək, fəlakətdən danışmaq yersizdir. Yubiley qeyd olunanda tənqid vermərik. İnsan bir şeydən danışar da. 25 ilin uğurlarından danışa-danışa o biri məsələni də ora qatmaq qəzetçilik baxımından doğru deyil. Digər tərəfdən, son 20 ildir ki, Azərbaycan və Bakıya bu qədər sürəkli, həcmli yağış yağmayıb. Yağış iri damcılarla, elə həsrətlə yağır ki, sanki müstəqillik günündə Azərbaycana qovuşmağa çalışır. Öz nuru ilə bizi təbrik edir. Bu qədər fəsad törətməsi normaldır. Bakı çay kənarında yerləşsəydi, qayıqlarla gəzərdik. Bu problem bir köküdür. Onda da ki, yeni yollar salınanda, küçələr genişləndəndə yağış sularının axması üçün yer qoyulmayıb. Cəmi 17 faizində yağış sularının axması üçün yer qoyulub. O qədər tənqid eləmişik ki, xeyri yoxdur. Yazırıq, deyirik ki, yağışötürücü qurğular yoxdur. Tənqiddə o qədər əhəmiyyət vermirlər ki, tənqidi hörmətdən salırlar. Bu üç məqama görə qəzet yağış probleminə yazmadı".

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında  
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına  
Dövlət Dəstəyi Fondu

# KİVD F

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,  
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında  
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,  
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

**A**zərbaycan prezidenti İlham Əliyevin Dağlıq Qarabağ mövzusunda son açıqlamaları konfliktin həllində olduqca həssas bir mərhələnin yetişdiyinə şübhə yeri saxlamadı. Bu həssaslıq da ondan ibarətdir ki, status-kvo, yəni işğal rejimi daha bir neçə il uzana bilməz və münaqişənin çözümləndə real irəliləyişə nail olmaq zamanı çatıb.



Əfsus ki, 4 günlük aprel döyüşlərindən sonra təhlükəli status-kvonu yaxşıya dəyişmək, nizamlaşma prosesini, nəhayət, irəli aparmaq üçün unikal bir şans yaransa da, bu şansdan ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrləri istifadə edə bilmədilər. Daha doğrusu, istifadə etmək istəmədilər.

Sözsüz ki, burada iki əsas həmsədr dövlət - Rusiya və ABŞ arasında yaşanan gərgin münasibətlər də öz neqativ rolunu oynadı və oynamaqdadır. Ancaq fakt, yaxud acı gerçək bundan ibarətdir ki, buraxılan sülh şansı yeni müharibə riskini təzədən aktuallaşdırıb. Qarabağda müharibə isə həm Qərbin (Amerikanın), həm də Rusiyanın cari və orta perspektivli maraqlarına qətiyyətlə cavab vermir. Səbəblər haqda dəfələrlə yazılıb.

\*\*\*

Bəs qarşıda ki dönmə, daha dəqiqi, ilin sonunadək qalan iki ay yarımlıq zaman kəsiyi nə vəd edir, nəhayət ki, sülh prosesini dalandan çıxarmaq mümkün olacaqmı? Birdə qeyd edək ki, ötən həftə problemlə bağlı həm nikbin, həm də bədbin açıqlamaların şahidi olduq. Əsasən də Rusiya rəsmilərinin (Rusiya prezidentinin köməkçisi Yuri Uşakov, xarici işlər naziri Sergey Lavrov) dilindən belə bəyanatlar eşitdik.

Politoloq Rasim Musabəyova görə, bu qəbildən ziddiyyətli açıqlamalar konflikt ətrafında yüksək dərəcədə qeyri-müəyyənliliyin hökm sürməsindən qaynaqlanır. Onun sözlərinə görə, yaranmış durumda danışıqlar real nizamlaşma istiqamətinə də yönələ bilər, növbəti dəfə kor dalana dirənə də: "Prosesin gedisində heç vaxt olmadığı qədər Rusiya tam nəzarət edir. ABŞ və Fransanın diqqəti bütünlüklə Ukrayna və Suriya cəlb edib. Üstəlik, bu iki ölkədə seçkilər və hökumət dəyişikliyi gözlənilir".

Politoloq hesab edir ki, Rusiya-Türkiyə əlaqələrinin normallaşması, Suriya ilə bağlı iki dövlətin mövqeyinin yaxınlaşması, Moskva və Ankara arasında iri energetik layihələrin reallaşması Güney Qafqazda situasiyanın sabitləşməsində Türkiyənin Rusiya üçün tərəfdaş qismində rolunu artırır: "Bu isə Qarabağ nizamlaşmasını irəli apara bilər. O ayrı məsələ ki, Rusiya Türkiyənin Azərbaycana təsirindən istifadə edib Bakını qeyr-məqbul güzəştlərə sövq etmək istərdi. Ancaq Ankarada əlaqəli bilirlər ki, Bakı ilə nə haqda danışmaq olar, hansı məsələyə isə ən yaxşı, toxunmamaqdır".

**Ekspert ehtimal edir ki, İstanbuldakı Beynəlxalq Enerji Konqresində iştirak edən prezident İlham Əliyevin Rusiya və Türkiyə prezidentləri ilə təmas imkanı olub və Dağlıq Qarabağ probleminin nizamlaşmasına dair Moskvadan, digər vasitəçilərdən hansı söylərin ola biləcəyi haqda bilgilidir.** "Prezident bağlı qapılar arxasında Azərbaycana ərazi bütövlüyünə toxunan güzəştlərə getmək üçün təzyiqlər olduğu haqda sözləri də yalnız ona görə dilə gətirib ki, bu güzəştlərin qəti şəkildə qəbul edilməzliyinə diqqət yönəlsin" - Musabəyov vurğulayıb.

"Əgər beynəlxalq hüquqa uyğun surətdə sülhə nail olunmaması o demək deyil ki, dərhal böyük müharibə başlayacaq. Ancaq ermənilərin nəqliyyat-kommunikasiya izolyasiyası, iqtisadi tənəzzül, onlara hərbi, diplomatik və informasiya təzyiqləri davam edəcək. Ermənistanın demoqrafik, maliyyə-iqtisadi imkanları durmadan daralır. Bu ölkənin on minlərlə əhalisi emiqrasiyaya gedir, doğum faizi aşağı düşür. Ermənistanın büdcə xərcləri gələn il üçün 10% az, hərbi xərcləri 25% çox nəzərdə tutulub. Bu da o deməkdir ki, onsuz da kəskin sosial xərclər amansızcasına daha da azaldılacaq. Ermənistanın dəstəklənməsi ağır yük kimi Rusiyanın üstündə qalacaq. Təmas xəttində toqquşmaların bərpası isə Moskvanın Azərbaycan və Türkiyə ilə layihələri üçün əlavə risklər yaradacaq. İrəvanda da parradda nümayiş etdirilən heç bir "İsgəndər" bu reallıqları dəyişmir. Rusiyanın vasitəçiliyində həqiqət anı başlayır" - sonda politoloq qeyd edib.

\*\*\*

"Münaqişənin dondurulmuş halda qalması müharibəyə gətirə bilər". Bu sözləri isə Azərbaycanın Prezident Administrasiyası (PA) rəhbərinin müavini, Xarici əlaqələr şöbəsinin müdiri Novruz Məmmədov "Azərbaycan" qəzetində dərc olunan "Müstəqil Azərbaycan dünyada böyük nüfuzə, güclü beynəlxalq mövqeyə sahibdir" başlıqlı məqaləsində yazıb.

# Buraxılan sülh şansı, gündəmə qayıdan savaş riski

**Ekspertə görə, Rusiya-Türkiyə əlaqələrinin istiləşməsi konfliktin çözümləndə stimula olacaq; politoloq: "Rusiyanın vasitəçiliyində həqiqət anı başlayır"; Azərbaycan rəsmisi: "Münaqişənin dondurulmuş şəkildə qalması müharibəni qaçılmaz edir..."**

bu güzəştlərin qəti şəkildə qəbul edilməzliyinə diqqət yönəlsin" - Musabəyov vurğulayıb.

"Əgər beynəlxalq hüquqa uyğun surətdə sülhə nail olunmaması o demək deyil ki, dərhal böyük müharibə başlayacaq. Ancaq ermənilərin nəqliyyat-kommunikasiya izolyasiyası, iqtisadi tənəzzül, onlara hərbi, diplomatik və informasiya təzyiqləri davam edəcək. Ermənistanın demoqrafik, maliyyə-iqtisadi imkanları durmadan daralır. Bu ölkənin on minlərlə əhalisi emiqrasiyaya gedir, doğum faizi aşağı düşür. Ermənistanın büdcə xərcləri gələn il üçün 10% az, hərbi xərcləri 25% çox nəzərdə tutulub. Bu da o deməkdir ki, onsuz da kəskin sosial xərclər amansızcasına daha da azaldılacaq. Ermənistanın dəstəklənməsi ağır yük kimi Rusiyanın üstündə qalacaq. Təmas xəttində toqquşmaların bərpası isə Moskvanın Azərbaycan və Türkiyə ilə layihələri üçün əlavə risklər yaradacaq. İrəvanda da parradda nümayiş etdirilən heç bir "İsgəndər" bu reallıqları dəyişmir. Rusiyanın vasitəçiliyində həqiqət anı başlayır" - sonda politoloq qeyd edib.

"Münaqişənin dondurulmuş halda qalması müharibəyə gətirə bilər". Bu sözləri isə Azərbaycanın Prezident Administrasiyası (PA) rəhbərinin müavini, Xarici əlaqələr şöbəsinin müdiri Novruz Məmmədov "Azərbaycan" qəzetində dərc olunan "Müstəqil Azərbaycan dünyada böyük nüfuzə, güclü beynəlxalq mövqeyə sahibdir" başlıqlı məqaləsində yazıb.

"Minsk Qrupunun vasitəçiliyi ilə aparılan danışıqlarda bu günə qədər irəliləyiş əldə edilməyib. Ermənistan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində maraqlı deyil, - deyər PA yetkilisi qeyd edib. Onun sözlərinə görə, Ermənistan "Nə herb, nə də sülh vəziyyəti"ni saxlamaq istəyir: "Lakin 2016-cı ilin aprel ayının əvvəllərində Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatı

nəticəsində qoşunların təmas xəttində çoxsaylı insan tələfatı ilə müşayiət olunan gərginlik bir daha göstərdi ki, Qarabağ münaqişəsinin dondurulmuş qalması hər an qaynar müharibəyə səbəb ola bilər. Beynəlxalq vasitəçilər isə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləsələr də, nədənsə bununla bağlı birmənalı mövqə nümayiş etdirmirlər. Biz Minsk Qrupu həmsədri olan dövlətlərin, eləcə də dünya ictimaiyyətinin münaqişənin ədalətli həlli üçün konkret addımlar atmasını gözləyirik. Ədalət prinsipinə əməl edilməməsi nəinki regionu, bütün dünyanı böhrana sürükləyir".

Bu da Ermənistana, həmsədrlərə növbəti sülh çağırışı. Əfsuslar olsun ki, bu çağırışlara işğalçı ölkə daha çox hərbi ritorika ilə, İrəvanda hərbi parad, Azərbaycanın işğal altındakı ərazilərində isə hərbi təlimlər keçirməklə cavab verir. Vasitəçi dövlətlər isə Ermənistanın sülhə qarşı bu cür de-marşlarını susqunluqla qarşılaya bilməyib. Əksinə, işğalçı ölkənin Rusiyadan aldığı yeni silahlar, ABŞ-dan isə aldığı müasir müşahidə sistemi təcavüzkar tərəfi bir az da özünəarxayın edib.



# Bakını iflic edən qurumun adı bəlli oldu - "Azəravtoyol"

Yollara nəzarət Saleh Məmmədovun rəhbərlik etdiyi quruma tapşırılıb; amma küçələri su basanda ASC-nin nümayəndələri gözə görünmədilər



**16** -18 oktyabrda Bakıya yağan yağış paytaxtın əsas avtomobil yollarında nəqliyyatın hərəkətini iflic edib. Ziya Bünyadov prospekti, Heydər Əliyev prospekti, Afiyyəddin Cəlilov küçəsi, Nobel prospekti, Niyazi küçəsi, habelə Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev, Səməd Vurğun küçələri, Abbasqulu ağa Bakıxanov küçəsi və Tbilisi prospektində tıxac yaranıb. Bir neçə kilometr uzunluqdakı tıxacların əsas səbəbi yollarda, yol qovşaqları və körpülərin altında böyük gölməçələrin əmələ gəlməsidir.

Həmçinin Binəqədi rayonunda əksər küçələri, evləri sel basıb.

Sinoptiklərin məlumatına görə, yağışlı hava şəraiti oktyabrın sonuna qədər davam edəcək. Bu o deməkdir ki, Bakıda tıxaclar da bu müddətdə əskik olmayacaq. Hər dəfə yağış yağıb bir neçə kilometrlik tıxaclar yarananda ən müxtəlif dövlət qurumlarının adı çəkilir. Son nəticədə isə yollarda hərəkətin intensivliyini təmin etməli qurum ortaya çıxır ki, çıxır.

Kimdir günahkar? Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti, yoxsa digər qurumlar?

Apardığımız kiçik araşdırma zamanı bəlli oldu ki, Bakı yollarında hərəkətin intensivliyini təmin etməli qurum "Azəravtoyol" ASC-dir.



milərini ərazidə görənlər olma- yıb. Heç müvafiq texnikanı da "Azəravtoyol" ASC yolları- ra çıxarmadı.

Qeyd edək ki, 2015-ci ilin dekabrında prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının nəqliyyat-yol kompleksində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi tədbirləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 22 fevral tarixli 1992 nömrəli sərəncamında dəyişikliklər edilməsi barədə sərəncam imzalayıb.

**Yeni sərəncama əsasən, 2007-ci il 22 fevral tarixli sərəncamda aşağıdakı dəyişikliklər edilib:**

1-ci hissədən "Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat Nazirliyinin tabeliyində" sözləri çıxarılır. Nazirlər Kabinetinə "Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat Nazirliyinin tabeliyində" sözləri çıxarılır. Nazirlər Kabinetinə "Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat Nazirliyinin tabeliyində" sözləri çıxarılır. Nazirlər Kabinetinə "Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat Nazirliyinin tabeliyində" sözləri çıxarılır.

Belə görünür ki, "Azəravtoyol" ASC-yə 2015-ci ilin fevralında sədr təyin olunan Saleh Məmmədovun prezidentin bu sərəncamından xəbəri yoxdur. Və ya S.Məmmədov Bakıda yerləşən "Azəravtoyol" ASC-ni xaricdən, yollarda intensiv hərəkətin təmin olunduğu bir regiondan distansion olaraq idarə edir.

□ E.HÜSEYNOV

## Kişilər!!! Axırcı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- \* Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- \* Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- \* Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- \* Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- \* Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- \* Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin əmələ gəlməsi)
- \* Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- \* Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- \* Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- \* Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- \* Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəliyi)
- \* Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- \* Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- \* Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- \* Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- \* Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- \* Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- \* Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- \* Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağrılaşmalar
- \* Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- \* Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalxması
- \* Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- \* Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

manat ayrılır. "Azəravtoyol" ASC rəsmilərinin həmin mil- yonları təyinatı üzrə xərclə- mədikləri isə hər dəfə yağış yağanda üzə çıxır. Bunu is- batlamağa üçün uzun-uzadı üzərindədir.

Avtomobillərin davamlı və maneəsiz hərəkətini tə- min etməli olan bu qurum ildir ki, böyük gölməçələr ya- raşır, Bakının mərkəzi pros- pekti keçilməz duruma dü- şür. Oktyabrın 17-də bu isti- qamətdə yaranan tıxac pros- pekte bitişən və kəşşən yollar- da, yolda tıxac səhərdən axşama qədər davam etsə edil- məsi üçün milyonlar- la

Halbuki yol və yol qurğul- ları tikildikdən sonra məhz "Azəravtoyol" ASC-nin ba- lansına verilir. Hər il dövlət büdcəsindən yolların işlək vəziyyətdə olmasının təmin edilməsi üçün milyonlar- la

## Təbib Darya xanım

Onurğa yırtığı, osteoxandroz, sağalmaz yaralar, yanıklar, uzun müddət yataqdan sonra əmələ gələn yaralar, diabetdə trafik xoralar, varikoz genişlənmələr, qadın sonsuzluğunun zəli ilə müalicəsi və digər xəstəlikləri cərrahi müdaxiləsiz, xüsusi məlhəmlərlə və xüsusi metodika ilə inyeksiyalarla müalicə edirəm.

**070-888-91-50**



## «Bakcell» "Gənclərin Karyera və İnkişaf Mərkəzi"nin nəticələrini elan edir

Azərbaycanın ilk mobil operatoru və aparıcı mobil internet provayderi «Bakcell» şirkətinin dəstəyi ilə "SOS Uşaq Kəndləri-Azərbaycan" Assosiasiyası İctimai Birliyi tərəfindən icra edilən "Gənclərin Karyera və İnkişaf Mərkəzi" layihəsi uğurla başa çatıb.

Layihə çərçivəsində Bakı SOS Uşaq Kəndində yaradılan "Gənclərin Karyera və İnkişaf Mərkəzi" bütün lazımi avadanlıqlarla təchiz edilib. 68 nəfər gənc bu mərkəzdə mü- sahib qabiliyyətləri, CV yazmaq, karyera istiqamətləndirilməsi və mühasibatlıq kurslarını müvəffəqiyyətlə bitirib. Tə- limləri uğurla bitirən gənclər sırasından 5 nəfər isə artıq öz kiçik biznesini quraraq işləməyə başlayıb.

Bununla yanaşı, "SOS Uşaq Kəndləri - Azərbaycan" Assosiasiyası İB-nin veb-səhifəsində gənclərin məşğulluğu bölümü yaradılıb. Bu layihə çərçivəsində mərkəzdə keçirilən təlim və kursları tamamlayan 50 nəfər gəncin CV-ləri hə- min bölüme əlavə edilib. Bölümdə həmçinin sözügedən layihə və tərəfdaşlar barədə ətraflı məlumat, müvafiq qanun- vericilik və məşğulluq imkanlarının əldə edilməsi üçün əla- və faydalı məlumat var. Bölümə keçid: <http://soschildren.az/1/static/33> [ttp://soschildren.az/1/static/33](http://soschildren.az/1/static/33)

Qeyd edək ki, bu layihə SOS UK Azərbaycan Assosiasiyasının benefisiarlarını və Təhsil Nazirliyinin təciliyində olan müvafiq qurumların xidmət etdiyi uşaqları və gəncləri əhatə etməklə onların məşğulluq imkanlarının genişləndirilməsi və bu sahədə bilik və sərişələrinin artırılması üçün həyata keçirilib. Layihənin əhatə etdiyi benefisiarlar əsasən valideyn himayəsindən məhrum olmuş və aztəminatlı ailələrdən olan uşaqlar və gənclərdir.



## İşsizlik

**A**zərbaycanda rəsmən 33 min işsiz var. Bu barədə Dövlət Statistika Komitəsi məlumat yayıb. Onların 37,9 faizini qadınlar təşkil edir. Təbii ki, bu rəqəm inandırıcı görünür. Ekspertlərə görə, xüsusən də manatın ikinci devalvasiyasından sonra ölkədə "işsizlər ordusu" yaranmağa başlayıb. Bir-birinin ardınca bankların bağlanması və ya müflis olması isə bu prosesi daha da sürətləndirib.

İddialara görə, fəaliyyətdə olan banklar da maliyyə problemləri üzündən kredit müvafəqətlərindən imtina edib ki, bunun da nəticəsində onların 70-80 faizi hazırda işsiz qalıb. Valyutadəyişmə məntəqələrinin bağlanması ilə isə 6000-dən çox insanın işsiz qaldığı təxmin edilir.

Əmək və əhəlinin sosial müdafiəsi naziri Səlim Müslümov bugünlərdə verdiyi açıqlamada bildirmişdi ki, bank-maliyyə sektorunda baş verən dəyişikliklərlə əlaqədar 2700 nəfər yerli məşğulluq mərkəzlərinə müraciət edib.

Tikinti sahəsində də kifayət qədər insan işsiz qalıb. Manatın dəyərinin düşməsi ilə

tikinti materiallarının qiyməti bahalaşmış və ardınca əksər inşaat işləri dayandırılıb. Nəticədə kütləvi şəkildə fəhlə və müəndisler, o cümlədən bu sektordakı çalışan digər mütəxəssislər işini itirib.

Digər əsaslardan biri isə son iki ildə çoxsaylı əcnəbi şirkətlərin ölkəmizi tərk etməsi ilə bağlıdır. Statistik məlumata görə, təkcə ötən il 71 xarici şirkət və nümayəndəliyi fəaliyyətini dayandıraraq, bu il isə yarım il ərzində 45 xarici müəssisə ləğv edilib. Nəzərə alsaq ki, həmin müəssisə və ya təşkilatlarda çalışanların əksəriyyəti yerli vətəndaşlar olub, o zaman yüzlərlə azərbaycanlının işsiz qaldığını hesablamaq çətin deyil.

# İşsizliyin acı statistikası - ekspertlər gerçək durumdan danışır



**Fikrət Yusifov:**  
"İşsizlik daha çox bank və tikinti sektorunda mövcuddur"

Ekspertlər bildirir ki, regionlarda vəziyyət daha gərgindir. O cümlədən Gəncə, Mingəçevir, Sumqayıt kimi böyük şəhərlərdə işsizlərin sayı xeyli artıb. Bütün bunları nəzərə alaraq ölkədə cəmi 33 min nəfərin işsiz olması reallıqdan kənardır. Bəs işsizliyin statistikası niyə gizlədilir?

**Sabiq maliyyə naziri, iqtisadçı ekspert Fikrət Yusifov məsələyə bu cür aydınlıq gətirdi:** "Statistikanın hesabatının müəyyən bir xüsusiyyəti var. Bu, ondan ibarətdir ki, işsiz insanlar gerək müəyyən



**Əhməd Qəşəmoğlu:**  
"Ümumiyyətlə, əvvəldən Azərbaycan cəmiyyəti belə olub ki..."

aidiyyəti qaydada uçota dayansınlar. Məhz onlar uçota dayanandan sonra işsizlik qeydə alınır. Bank sektorunda aparılan islahatlarla əlaqədar bir neçə bank və filiallarının bağlanması nəticəsində ölkədə bu sektordakı işsizlərin sayı artıb. Bəs bu işsizlərin taleyi necə olacaq? Əvvəla, dövlət onlara işsizliyə görə müavinət verir. Bankların bağlanması ilə əlaqədar Sosial Müdafiə Nazirliyinin xətti ilə müvafiq qaydada müavinət ala bilərlər, ta ki, yeni iş tapana qədər. İkinci bir qrup insanlar

isə yəqin ki, yeni iş yeri axtarmaq məcburiyyətində qalacaqlar. Bir qrup isə öz peşəsini dəyişməklə başqa sahədə fəaliyyətə keçəcək. Bütövlükdə bununla bağlı statistikanın verdiyi məlumat işsizlərin uçota dayanmasına əsaslanan rəqəmlərdir. Ola bilsin ki, işsizlərin sayı həmin rəqəmdən çox artıqdır. Lakin işsizlər gerək uçota dayansın ki, statistika onları da qeydə alsın".

**Ekspertin fikrinə, Azərbaycanda bu sahədə təbliğat işləri zəifdir:** "Yeni insanlar sona qədər öz hüquqlarını bilmirlər. Əgər şəxs özündən asılı olmayan səbəblərdən, tutaq ki, müəssisənin bağlanması ucbatından işsiz qalıbsa, o, uçota dayanıb dövlətdən müavinət ala bilər. Bu baxımdan, insanlar arasında maarifləndirməyə ehtiyac var. Məsələ daha çox buradan qaynaqlanır".

**İqtisadçı ekspert həmçinin qeyd etdi ki, işsizlik daha çox bank və tikinti sektorunda mövcuddur.** Buna səbəb isə bank sektorunda baş verənlər və iqtisadi böhranla bağlı müəyyən layihələrin dayandırılmasıdır.

Bəs işsiz qadınların sayı niyə çoxdur? Dövlət Statistika Komitəsinin yaydığı məlu-

matdan aydın olur ki, işsizlərin 37 faizini qadınlar təşkil edir. Ekspertlər isə iddia edirlər ki, ölkədə işsizlərin əksəriyyəti elə qadınlardır. Yəni reallıqda işsiz qadınların sayı daha çoxdur. Səbəb nədir?

Araşdırmalardan məlum olur ki, Azərbaycanda qadınların çoxu pedaqoji, tibbi sahədə çalışmağa üstünlük verir. Lakin həmin sahələrdə də iş tapmaq o qədər asan deyil. Özəl müəssisələrdə isə rəhbər şəxslər analıq məzuniyyəti, uşağa baxmaq üçün tibbi büləten götürən qadına deyil, əks cinsin nümayəndələrinə üstünlük verir.

**Sosioloq Əhməd Qəşəmoğlu mövzuya bu cür şərh verdi:** "Ümumiyyətlə, əvvəldən Azərbaycan cəmiyyəti belə olub ki, kişilər işləyib, qadınlar daha çox evdə fəaliyyət göstəriblər. Uzun müddət isə kişilər qadınların işləməsinə qarşı çıxıb. Yəni ənənəvi olaraq qadınlar aktiv fəaliyyətdə olmayıb. İndiki vaxtda isə əvvəla, iş yerlərinin sayı çox deyil. İş yerləri olanda isə daha çox ağır işlər çox olur, hansı ki, qadınların həmin işlərdə çalışmasına ailədə çox zaman razılıq vermirlər. Qadınlarımızın özləri də meyllidirlər ki, daha çox ev işlərində çalışsınlar. Onların iş axtarmaq fəallığı kişilər qədər deyil. Bunun nəticəsində yekun olaraq, işsiz qadınların sayı daha çox olur".

□ **Xalidə GƏRAY**

# Hökumətin xaricdən təcili borc almağa ehtiyacı varmı?

**Ö**lkənin beynəlxalq təşkilatlardan kredit cəlb etmək imkanları müzakirə olunmaqdadır. Müxtəlif səviyyələrdə gedən müzakirələrin bir qismi açıqlansa da, ekspertlər mövcud şəraiti uyğun hesab etmirlər. Bildirilir ki, beynəlxalq qurumların kredit şərtlərinə Azərbaycan hazır deyil. Həmçinin ölkənin kredit reytinginin aşağı düşməsi, ölkədə ümumi iqtisadiyyatla bağlı durumun təhlili də bunu deməyə imkan verir. Beynəlxalq təşkilatlar bu halda daha yüksək faizlə kredit verə bilərlər ki, bu da arzuolunan deyil. Əksər ekspertlər ölkənin təcili şəkildə pula ehtiyacı olduğunu vurğulayırlar.

**Ekspert Natiq Cəfəri** məsələ ilə bağlı musavat.com-a açıqlamasında bildirib ki, Azərbaycanın özünün daxilində dövlət büdcəsi ilə bağlı problemlərdən, yaxud onun formalaşdırılmasından başqa, bir neçə böyük beynəlxalq

**Ekspertlər mövcud durumu və şərtləri dəyərləndirirlər**

xalq öhdəlikləri də var: "Bu, əsasən "Cənub Qaz Dəhlizi" proqramına aid məsələlərdir. TANAP-la və TAP-la bağlı layihələrdə ki, Azərbaycanın kifayət qədər yüksək payı var. "Şahdəniz-2" layihəsində 20 faiz maliyyələşmə, TANAP-da 57 faiz, TAP-da isə 20 faiz maliyyələşmə Azərbaycanın üzərindədir. Əsas da bu dəqiqə hökuməti düşündürən və maraqlandıran məsələ məhz bu layihələrin maliyyələşdirmə mənbələrinin tapılmasıdır. Bildiyim qədər, TAP-la bağlı danışıqlarda yeni irəliləyiş var. Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı TAP layihəsinin maliyyələşməsi üçün kredit ayırmağa hazırdır. Amma burada



əsas şərtlərdən biri həmin kreditin Avropa Birliyi ərazisində, Yunanıstan ərazisində xərclənməsi tələbidir. TAP da əsasən məhz həmin ərazidə həyata keçirilmək üçün

düşünülür. Bu da Avropa Birliyi ərazisində əlavə iş yerlərinin yaranmasına səbəb olacaq. Yəni bununla bağlı danışıqlarda müəyyən irəliləyiş var".

**Ekspertin sözlərinə görə, əsas məsələ məhz bu layihələrin maliyyələşdirilməsi məsələsidir ki, burada da kifayət qədər böyük məbləğdən söhbət gedir:** "Yaxın iki ildə Azərbaycan təqribən 16-18 milyard dollar investisiya xərclərində iştirak etməlidir. 2019-cu ilə qədər olmalıdır. Çünki 2020-ci ildə artıq bu layihə fəaliyyətə başlamalıdır. Daxili investisiyalara böyük maliyyə mənbələrinin ayrılması problemin bir tərəfidir, digər tərəfi həmin maliyyə mənbələrinin necə istifadə olunması və hansı sahələrin inkişafında daha önə çıxması məsələsidir. Yeni burada əsas məsələ bundan ibarətdir ki, Azərbaycan hökumətinin biznes planı olmalıdır ki, maliyyə qurumları ilə danışıqlar alınması ilə bağlı, onun necə xərclənməsi, hansı sahələrdə prioritetin olması razılaşdırılsın. Bir də Azərbaycan hökuməti bunu bir neçə dəfə beyan edib ki, xüsusilə qeyri-neft sektoruna xarici investorların cəlb edilməsində maraqlıdır. Burada maraq var, hiss olunur ki, hökumət bunu istəyir. Sadəcə, burada oyun qaydaları dəyişmədən, müəyyən güzəştlər təbii olmadan xarici investorların cəlb olunması çox çətindir. Çünki xarici investorları maraqlandıran bir neçə məsələ var. Bu, mülkiyyət toxunulmazlığı, məhkəmə-

lərdə insanların hüquqlarının qorunması, Azərbaycanın Ümumdünya Ticarət Təşkilatına üzvlük məsələləridir. Hökumət bu sahələrdə ciddi addımlar atsa, investisiyaların daha rahat şəkildə Azərbaycana gəlməsi, daha rahat şəkildə investorların Azərbaycana maraqlı göstərməsində bir sürətlənmə prosesi ola bilər. Çünki bu, çox vacibdir. Azərbaycanın bu dəqiqə ən çox ehtiyacı olduğu məsələ xarici investorların qeyri-neft sektoruna yatırımlara təşviq olunmasıdır".

**N.Cəfəri** həmçinin qeyd edib ki, bu nöqtəyi nəzərdən, Azərbaycana hansısa məbləğə lazımlı olmasın hesablanmaq çox çətindir: "Çünki hansı sahələrin prioritet olması hələ tam məlum deyil. Gah getsin və maliyyə vəsaitlərinin alınması ilə bağlı, onun necə prioritet elan olunması, tez-tez bu prioritetlərin dəyişməsi investorlar üçün də belli oyun qaydalarının oturmamasına gətirib çıxarır. Yəni ümumilikdə Azərbaycanı investisiyalar üçün cəlb edici bir ölkəyə çevirmək lazımdır. Bunun üçün də kifayət qədər keçiləsi yol var. Həm hüquqi sahədə, həm idarəetmədə kifayət qədər ciddi islahatlara ehtiyac var".

Ekspertlərin fikrinə, bu gün xaricdən alınacaq kreditlərə ehtiyac böyükdür.

□ **RÖYA**



# MÜSAVAT

Son səhifə

N 231 (6552) 19 oktyabr 2016



## Körpənin xasiyyəti... ömür boyu dəyişmir

Amerikalı alimlər hesab edirlər ki, yeni doğulmuş körpənin davranışı onun gələcəkdə necə insan olacağı haqda məlumat verə bilər.

Ekspertlər ABŞ-da son onillik ərzində arapdıqları tədqiqatlardan sonra bu nəticəyə gəliblər. Belə ki, alimlərin fikrincə, körpənin ilk aylarda göstərdiyi davranış xüsusiyyətlərinin onun gələcək şəxsiyyətində də yaranacağı ehtimalı böyükdür.

Son 10 il ərzində amerikalı alimlər 135-dən çox körpənin böyüməsini və inkişafını müşahidə ediblər. Hər altı aydan bir onlar uşaqları müəyyən testlərdən keçirərək, ilk müşahidədə zamanı əldə edilən nəticələrlə müqayisə ediblər.

Körpələr üç qrupa bölünüb: temperamentlərinə görə "çətin" və "asan" olanlar, üçüncü qrup isə "astay inkişaf edən temperament" adlandırılıb. Eksperimentin nəticələrinə görə, uşaqların 90%-i ilk aid edildiyi qrupda da qalıb.

Beləliklə, alimlər müəyyən ediblər ki, həqiqətən də uşaqların körpəlikdə göstərdikləri davranışlara görə onların gələcək davranışlarını da müəyyən etmək mümkündür.

## Böyrəyindən 300 daş çıxarıldı

Türkiyənin Mersin şəhərində özünü pis hiss etdiyi üçün xəstəxanaya müraciət edən kişinin böyrəyindən 300-ə qədər daş əməliyyatla götürülüb. Ağrı, yüksək temperatur və halsızlıq şikayətilə ilə şəhərdəki özəl bir xəstəxanaya gedən B.T-nin (34 yaş) keçirilən analizlər zamanı böyrəyində daş olduğu üzə çıxıb. Təcili əməliyyata aparılan xəstənin böyrəyindən təxminən 2.5 saat davam edən əməliyyat nəticəsində müxtəlif ölçülərdə 300-ə yaxın daş çıxarıldı. Qapalı böyrək daşı əməliyyatı ilə orqana



rib ki, ilk dəfədir ki, bu qədər çox sayda daş çıxarılan böyrək görünür. Xəstə əməliyyatdan sonra bir günlük

müalicə olunub və evə buraxılıb.

## 108 kilo arıqladı, intiharı məsləhət gördülər

Plus-size manekeni (böyük ölçülü paltarları nümayiş etdirən) Roza Merkado bildirib ki, arıqlayandan sonra qəzəbli fanatlarından çoxlu sayda məktub alıb. Belə ki, o, 108 kilo arıqladığı üçün kök fanatlarının qəzəbinə səbəb olub. Qadın əvvəl 185 kilo idi və güclü diyaqramı ilə arıqlayıb: "Mən bədxahlarımdan çoxlu sayda məktublar aldım. Onlar mənə ucuz və asan ölüm arzulaırdılar. Çoxu deyirdi ki, hündür bir yerdən özümü atmaqla intihar etməliyəm. Onların fikrincə, mən arıqlamaqla özümü onlardan ayırmışam və bununla da böyük qəbahət etmişəm".

Merkadonun üç uşağı var. O, arıqlamağa bir təyyarə səfəri zamanı qərar verib. Belə ki, avikampaniyanın əməkdaşları ona bir yox, iki nəfərlik bilet almağı məsləhət görüblər. Çünki onun bir nəfərlik standart yerə sığması mümkün deyildi. Bu söz qadına o qədər təsir etmişdi ki, o, səfərdən dərhal sonra dietaya və idman zalına getməyə başladı. Amerikan qadın artıq çəkiddən qurtulan kimi model biznesində karyerasına davam edib.



## Səhər yeməyi yeməyənlər kökəlidir

Səhər yeməyi yeməyən insanlar günün sonrakı saatlarında daha çox kalorili yeməkləri tərcih edir. Imperial College London tərəfindən aparılan araşdırmanın nəticələrinə görə, səhər yeməyi yeməyən nahar zamanı daha çox yeyir və gün ərzində də şirniyyat, çubuq, çips kimi "xırda-xuruş" a meyl edir. Araşdırma qatılan, normal çəkiddəki şəxslərə paketdə çubuq, çips göstərib. Onların səhər yeməyi yedikləri günlərdə bu yeməkləri yemədikləri günlərdəki beyin hərəkətləri izlənilib. Məlum olub ki, səhər yeməyi yemədikləri gün beyinlərində bu cür "atışdırma yeməklərinə" qarşı meyl var. Bundan başqa, həmin şəxslər səhər yeməyi yeməyənlərlə müqayisədə 20 faiz artıq kalori alır. Glasgow Universitetindən doktor Katerin Hankey deyib ki, səhər yeməyi iştahı tarazlayır və insanların daha çox yemək yeməsinə şərait yaradır. Hankey onu da deyib ki, səhər yeməyi qan şəkərini düzənləyir və insanı kalorili yeməklərə qarşı daha da iradəli edir.

QOÇ - Yeni layihələri gözəndən keçirmək, təcrübəli insanlarla müzakirələr aparmaq üçün çox gözəl gündür. Belə fürsəti əldən buraxmaq olmaz, xüsusən də saat 16-18 arası. Gecəni öz evinizdə keçirin.



BUGA - Hər bir məsələyə cəld reaksiya verməyiniz, bəzən son sözü əvvəldə deməyiniz sizi gözəndən salır. Bu baxımdan bir qədər ayıq olmağınız ehtiyac duyulur. Gün ərzində sevgidən qidalanın.



ƏKİZLƏR - Mənfi enerjili Ay bürcünüzdə olduğu üçün günün ilk yarısında daha diqqətli olmalı, heç bir riskli və yeni işlərə başlamamalısınız. Sonrakı müddətdə bütün məsələlərdə sərbəstsiniz.



XƏRÇƏNG - İctirakçısı olduğunuz hadisələrdə bədbin düşüncələrə qapılmayın. Çünki ulduzlar sizə saat 12-dən etibarən böyük perspektivlər vəd edir. Dost bildiklərinizə elə dost kimi baxın.



ŞİR - Günün ümumi mənzərəsi gərgin fonla müşahidə olunduğundan bütün vacib işlərinizi təxirə salmalısınız. Bu gün yaxşı olar ki, məişət və müalicə ilə bağlı planlarınızla məşğul olun.



QIZ - Texniki cihazlarla ehtiyatlı davranarsanız, ixtiyarınızda olan bu təqvim könlü xoşluğu ilə başa vuracaqsınız. Sizə hörmət bəsləyən kəslərə siz də laqeyd yanaşmayın. Ac qalmayın, qidanıza əhəmiyyət verin.



TƏRƏZİ - Darıxdırıcı məqamlarınız artıq başa çatmaq üzrədir. Bu səbəbdən boş-boşuna oturmamalı, ümid işığı gələn bütün istiqamətlərə baş vurmamalısınız. Dost köməyinə arxa çevirməyin.



ƏQRƏB - Dünənki kimi bu gün də sizi maddi uğurlar müşayiət edəcək. Çalışın ki, belə gözəl məqamda kimlərsə qəlbini qırmasın. Əksinə, çoxdan görmədiyiniz doğmalarınızla mütəq əlaqə yaradın.



OXATAN - Mistik düşüncələrdən uzaq olun. Hər hansı falçıya üz tutmaqdan sonra problemlərin həllini özünüzdə axtarın. Unutmayın ki, Allaha sığınan bəndə sıxıntıya mübtəla olmaz. Axşam qonaq getməyə dəyər.



OĞLAQ - Günün ümumi mənzərəsi ürəyinizə olacaq. Bütün cinahlardan ovqatınızı yüksəldəcək xəbərlər duyacaqsınız. Amma istənilən prosesdə obyektivliyinizi də qoruyun. Səfərə çıxmayın.



SUTÖKƏN - Ailə üzvlərinizlə daha mehriban davranın, küsülüləri barışdırın, sədəqə verin. Bir sözlə, elə addımlar atın ki, yalnız savab qazanasınız. Bu günün yalnız bu minvalla başa vurun.



BALILAR - Səfərə çıxmaq üçün olduqca səmərəli gündür. Əgər imkan varsa, yola çıxın. Alınmırsa, yaxın ünvanlarda yaşayan doğmalarınıza baş çəkin. Bu gün aldığınız iş təkliflərinə tələsik rəziləşməyin.



Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

## Yubka geyinə bilmək üçün imzatoqlama kampaniyası keçirdi

İngiltərə qraflığında yaşayan və cinsiyyətini dəyişmək istəyən Kent adlı şagird oxuduğu məktəbin rəhbərliyindən dərsə qızların məktəbli geyimində gəlməklə bağlı icazə alıb. "Daily Mail"-in xəbərinə görə, 18 yaşlı gənc öz adını Lili Mediqaan olaraq dəyişib və Meydtonstondakı katolik məktəbinə qız paltarında gəlib. Bundan sonra müəllimlər uşağa töhmət veriblər. Amma Kent bu istəyi ilə bağlı internetdə imzatoqlama kampaniyası keçirib. Məktəbli minə yaxın insan dəstəkləyib və son nəticədə ona məktəbə qız yubkasında gəlməyə icazə veriblər. Bundan başqa, Mediqaan qızlar üçün ayaqyoluna və paltar dəyişmə otağına da girə biləcək.



Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU  
Baş redaktorun birinci müavini:  
Azər AYGAN

e-mail adres: [yenimusavat@mail.ru](mailto:yenimusavat@mail.ru)

Ünvan: Bakı şəhəri,  
R.Rüstəmov küçəsi

2528-cü məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:  
Nazim SABIROĞLU

Lisənziya N: B 114  
SAYI: 4.750

"Yeni Musavat"-ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.